

IZHAJA VSAK DAN

Na vsaki nedelji in praznikih od 8. do 12. ure zjutraj. Poročnice šteje se prodajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih trgovinah v Trstu in okolici. Gorici, Kranju, St. Petru, Pivovari, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje po 5 nvd. (10 stot.).

KLARI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 mm. GENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, kartice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 4 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K. vsaka vrsta na 10 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Pridržuje in utožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

Na leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na tri mesece brez dopolne naročnine, se upravnica ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: na leto 12 K, pol leta 6 K, 3 mesece 3 K. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in ne vračajo. Naročnina, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konzorcij lista „Edinost“ — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilniški račun št. 841.652. TELEFON št. 11-57.

Za bližajoče se ljudsko štetje

dne 31. decembra 1910

ponovi podpisano „Politično društvo EDINOST“ TEČAJ za one društvene zaupnike in prijatelje, kateri bodo hoteli pomagati našemu slovenskemu ljudstvu v mestu in okolici z nasvetom ali dejansko pomočjo pri izpolnitvi naznanilnic. Vsi oni, ki so dobre volje pomagati pri delu, naj se udeležijo tega tečaja dne 14., 15., 16. in 17. novembra 1910 zvečer od 8. ure naprej v prostorih Ciril-Metodove šole pri sv. Jakobu v ulici Giulianij. Pozivljamo vse one, ki niso imeli prilike obiskati tečaja v „Tržaškem podpor-nem in bralnem društvu“, naj se gotovo udeležijo tega tečaja.

ODBOR
Političnega društva „Edinost“.

Sporazum med Čehi in Nemci.

II.

Praga 10. XI.

Drugi pododsek je imel nalogo, da pretrese in vsprejme zakonski načrt o rabi jezika na avtonomnih oblastih. Kakor je bilo že poročano po časopisih, je ta pododsek dovršil svoje delo.

Ves načrt je bil vsprejet v pododseku. Čaka ga še pot preko odseka in potem plenuma deželnega zbora.

Toda ojoj! Ravno pri tem vprašanju so se pokazale tiste „nepredvidjene“ ovire! Nemci namreč, ki so seveda tudi sodelovali v pododseku, so se skesali in ne priznavajo več tega svojega sklepa, temveč hočejo v odseku glasovati proti. In pri tem so najgorši oni, ki so v pododseku osebno sodelovali in glasovali za vsprejetje načrta. Odlikuje se pri tem puhli pangerman K. H. Wolf.

Če se ima posla s takimi možmi (?), bo seveda težavno priti do ugodnega zaključka.

Pred menoj leži vsprejeti načrt tega zakona. Lahko rečem, da bomo morali Slovenci pač čakati morda še marsikatero desetletje, predno se bodo nam pravice tako delile! V glavnem določa ta zakon: § 1. Občinski zastop ima pravico, da sam določa svoj poslovni in uradni jezik v samostojnem in prenešenem delokrogu. Jednako določa § 6 glede okrajnega zastopa. Nemci se posebno upirajo § 2., oziroma § 7., ki določata, da mora občina, oziroma okrajni odbor vsprejemati tudi vloge v drugem deželnem jeziku, vključno temu, da določata § 4. oziroma § 9, da je občina (okrajni zastop) dolžna rešiti vlogo, sestavljeno v drugem deželnem jeziku, le tedaj, če jej jo je deželni odbor prej prevedel na njen uradni jezik. — Po § 3. in § 8. pa mora občina (okr. zastop) uradovati tudi v drugem jeziku, če se je na zadnjem ljudskem štetju v dotičnem okraju vsaj četrti del prebivalstva prijavil k drugemu jeziku. § 5. in § 10.: V mešanih zastopih se smejo prisodniki posluževati obeh jezikov. § 11.: V mešanih zastopih se uradne objave izvršujejo v obeh jezikih. Najbolj pa peče Nemce § 12., ki pravi: Kraljevsko glavno mesto Praga ima pravico, da samo določa svoj poslovni in uradni jezik. Vse vloge rešuje v tem svojem poslovnem jeziku. Uloge, vlozene v drugem dež. jeziku, pa dobivajo rešitev tudi v jeziku vloge. Vendar mora na

deželni odbor preskrbeti mestnemu zastopu prevod vlog in rešitev.

Po § 13. sta oba deželna jezika uradna pri deželnem odboru. Ostali §§ 14—18. ne določajo nič posebnega.

Počasi zborske tudi odsek za razdelitev Češke v okrožja po narodnostih.

Kakor se vidi, ne gre delo nič kaj gladko izpod rok in zato ima vse nekaj značaj počasnega, težavnega, težkega, vsled česar gineva dobra volja, ta glavni motor pri vseh pogajanjih.

Tretji odsek — za manjšinsko šolstvo — napreduje zelo počasi. — Glede manjšinskega šolstva bodi omenjeno, da so Nemci pripravljali Čehom dovoliti v okrajih, kjer so Čehi v manjšini in je tam toliko čeških otrok, da imajo zakonito pravico do šole, le paralele na nemških šolah. V teh šolah bi se češki otroci učili „obeh jezikov“. Šole bi stale seveda pod svojim nemškim učiteljem-voditeljem; učili pa bi na njih tudi nemški učitelji, ki bi si pa v ta namen morali nabaviti potrebno znanje češčine (!!). Predlaga se z nemške strani v ta namen celo ustanovitev posebnega tozadnega učiteljskega.

Kako nesramno diktirajo Nemci Čehom v njih deželi, se razvidi iz tega!! Slovenec pač ni treba komentirati k omenjenim milostnim koncesijam (!!), ki so jih Nemci voljni odstopiti Čehom!

Iz vsega je razvidna vsa pohlepnost Nemcev. Marsikdo si bo mislil, da zahtevajo le ravnopravnost. A vprašajmo se le, kakšno ravnopravnost poznajo oni nasproti drugim narodnostim v ostalih avstrijskih deželah? V nobeni drugi kronovini niso centralne deželne oblasti deljene. In kdor je v manjini, mora občutiti kruto in neumljeno roko onega, ki je v večini. Le gospodje Nemci, ta „narod gospodov“, naj bodo povsod privilegovani. Na Češkem imajo že svoj lastni deželni kulturni in dež. šolski svet. Hočejo še lastni dež. odbor, sploh vse svoje. V avtonomni deželi zopet svojo lastno avtonomijo! Še več! Pri tem zahtevajo še nemški državni jezik, dvojezičnost ponosa Slovanstva: naše zlate Prage. Da, zahtevajo celo, da se Čehi odrečejo pravici do zaščite onih Čehov, ki so v nemškem ozemlju na Češkem. Torej v lastni zemlji, kjer imajo večino, bi se morali odpovedati brambi lastne dece, lastnih otrok! Nemci namreč nočejo pristati niti na to, da bi se istočasno s „sporazumljenjem“ sklenil zakon v varstvo manjšin v ozemlju drugega naroda.

Na tej pohlepnosti, na tej prepotenci naj se vzgledujejo štajerski, koroški, primorski Slovenci in potem bodo znali, kaj imajo pravico zahtevati oni!!

Ni dvoma, da so te stvari najnujnejše; pozabiti pa ne smemo, da obstoja poleg tega še neshtevilo drugih vprašanj, ki se imajo rešiti. Ker gre pri ostalih vprašanjih predvsem za pravice Čehov, nočejo seveda Nemci o tem nič slišati. Zato pa Čehi to tem odločneje zahtevajo in sicer zahtevajo, da se vsa vprašanja rešijo istočasno!

Te ostale stvari pa so sledeče: Ne le vprašanje manjšinskih šol, temveč tudi vprašanje varstva manjšin samih je zelo pereče. Obe vprašanji pa sta tako ozko združeni medsebojno, da jednega brez drugega ni možno rešiti. Zakon o manjšinskih šolah brez zakona o varstvu manjšin je ka-

kor glava brez telesa. Kar si namreč Nemci v „zaprtih“ okrajih vse dovoljujejo nad češkimi manjšinami, to je nekaj groznega. Zato vsklikajo češki časopisi, da mora biti konec tej „Armeniji v Avstriji“!! Sporazum brez omenjenega zakona bi pomenjal legaliziranje germanizacijskega procesa čeških manjšin v zaprtim nemškem ozemlju. Toda, seveda, kjer so Nemci v manjšini med Čehi, se jim prvič sploh ne gode krivice, drugič so itak obvarovani po vladi in „starih privilegijah“... Zato so proti temu, da bi se istočasno sklenil tudi ta zakon.

Zakonska predloga glede rabe jezika pri avtonomnih oblastih je torej vsprejeta bila v „subkomitetu“ II. Kaj pa je z rabo jezika pri državnih uradih? — No, za to že skrbi vlada, — pravijo Nemci. Čehi seveda zahtevajo rešitev tudi tega vprašanja.

Ostaja še odprto vprašanje vilne reforme za deželni zbor, ki jo zahtevajo Čehi; ravno tako vprašanje novega poslovnika in deželnega reda.

Čehi stojijo namreč na popolnoma pravilnem stališču, da: če že oni od svojega stališča nerazdeljivosti dežele, ki je kardinalna točka programov skoro vseh čeških strank, žrtvujejo toliko v svrhu dosege miru v deželi, da bi morali v isto svrhu tudi Nemci toliko žrtvovati, da bi jim (Nemcem) ne bilo v bodoče možno potom obstrukcije kaliti tako težko proborjenega miru. Toda te žrtve Nemci nočejo doprinesiti...!!

Prihaja še v vpoštev ureditev razdelitve okrožij na Češkem. Radikalci zahtevajo celo ustanovitev lastnega upravnega sodišča za Češko. Za vse to so Nemci gluhi.

Popoln sporazum med obema narodoma na Češkem je še torej precej daleč. Vendar je bilo z veseljem pozdravljati delo, da bi se vsaj v najvažnejših stvareh dosegel sporazum. In morda bi celo prišlo do nekakega vspeha, ki bi tvoril vsaj podlago za nadaljni sporazum, če bi ne bilo vmes — radikalcev, čeških in nemških. Schreiner in Wolf od nemške, Klofač in drugi od češke strani so vzeli veliko odgovornost na rame.

V sredi najlepšega teka pogajanj so namreč nemški radikalci začeli hujskati, češ, da se je Čehom odstopilo preveč pravic. In komaj je jezikovni zakon pasiral pododsek, že kričijo in se derejo, kakor da so kožo izgubili.

Češki radikalci so se pa šele po 4 tednih spomnili, da „nejsou oproti drugim stranam nikterak vezani“ (da niso prav nič vezani nasproti drugim češkim strankam, ki se skupno pogajajo z Nemci). Je-li to politično zrelo? Ali taktično zdravo?

Češki radikalci so imeli po cele dneve (od 8. ure zjutraj do 8. in pol zvečer) posvetovanja glede taktike. Predlog, da se odpočije oba zastopnika stranke, T. Hlinka in Sokola, od posvetovanj, je po dolgem nagovarjanju in posredovanju dra. Kramarja in grofa Thuna padel z 8 proti 6 glasovom.

Sklenili pa so resolucijo, v kateri zahtevajo, da se takoj skliče plenum deželnega zbora. (Komisijam dovoljeni rok za posvetovanje je že davno potekel) ter da se takoj reši davčna predloga (ki jo je tozadevni odsek že izdelal); takoj na to naj se v plenumu razpravlja o manjšinah in manjšinskih šolah! Med vsemi češkimi zahtevami naj se napravi junktum.

„Morem, a nočem“ pa je beseda kralja, boga...“

„Ko sem to čul, moja ljuba gospa, me je obšlo neko višje spoznanje. Najprvo sem zbežal proč in sem se sramoval, da sem bil tako majhen in malenkosten... potem pa, ko sem zopet prišel k vašemu možu in ko mi je pokazal bankovce ter dejal:

„Vaši so, Rjavé,“ sem odgovoril: „Moji so, to vem, a jaz jih ne maram!“

In tedaj sem se čutil tako bogatega, kakor bi bili moji Rotšildovi milijoni.

Tako je bilo tudi z mojo utopijo: oni zvok zveni v meni naprej v neminljivi lepoti; toda gosli, ki naj bi ta zvok obrdržale, — jaz jih nočem delati!...

In tako ne poznam nobene skrbi več, nobene bojazni, nikakega hrepenenja... Svoboden in srečen sem — kakor malokdo — v teh ozkih mejah, ki sem si jih določil in ki jih ne maram samo zato, ker jih nočem!

Prej sem si domišljal, da ne morem najti sreče samo v brezmejnosti, sedaj vem: samo v gotovih samoureenjenih mejah jo je možno najti... Hrepenenje nas sprova preko neskončnosti v kraljestvo spoznanja... Spoznanje striže hrepenenju pereč, in mi

Tako stojijo stvari danes. Kako se stvar razreši, pokaže nam bližnja bodočnost. Posvetovanja odsekov nadaljujejo. Vzlic zgoraj izraženemu pesimističnemu nazoru glede miru, ki ima priti v češko kraljestvo po tem sporazumljenju, vendar ni dvoma, da bi se po tej pogodbi razmere v deželi bistveno spremenile. In gotovo bi bilo to v korist delavnosti deželnega zbora češkega, deloma pa tudi državnega zbora na Dunaju.

Posledice eventualnega sporazuma bodo gotovo velike in važne; vprašanje pa je, da-li bodo za nas Slovence razveseljive? Večo moč, ki jo dosežejo Čehi, bodo morali uporabljati pred vsem v prid zatiranim svojim bratom na Dunaju in na Nižje Avstrijskem sploh (Poštorna!), dalje na Moravskem in Šlezkem, posebno pa Slovakom. Zato pa ostanejo Nemci svobodni tega velikega boja proti Čehom, a potem pridemo na vrsto mi — Slovenci. Z nami bodo imeli seveda bolj lahek posel, nego s Čehi! (V tem pogledu se naše mnenje ne pokriva povsem z onim g. dopisnika. Op. ur.)

Vsekakor nas morajo zanimati ta pogajanja tudi z drugega stališča: Nemci se na Češkem v manjšini, kakor smo Slovenci na Štajerskem, Koroškem, Primorskem, v Trstu. Od nemške manjšine na Češkem se torej lahko učimo, do česa — imamo pravico!

Ivan Marija Čok.

Javen shod v Buzetu.

(Izv. poročilo.)

V nedeljo, dne 6. m. je priredilo „Politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri“ potom velezaslužnega gospoda dež. poslanca Frana Flego javen shod v buzetškem „Narodnem domu“, ki se ga je udeležilo okoli 500 oseb: poleg buzetske naše inteligence večinoma naše kmetstvo ljudstvo iz buzetske okolice in Čičarije.

Ljudsko štetje.

Ob 10. uri in pol otvoril je shod sklicatelj ter dal besedo g. Josipu Agnietto, odv. kandidatu iz Pazina, ki je govoril o ljudskem štetju. Iz njegovega poljudnega govora, ki mu je ljudstvo sledilo z občudovanjem vredno pozornostjo, posnemamo v kratkem sledeče misli:

Že pri Rimljanih nahajamo ljudsko štetje, ki je imelo pa drug smoter, nego v današnjih civiliziranih državah. V srednjem veku je stopilo to v ozadje, javlja se pa sporadično v novem veku. V Avstriji n. pr. v 18. stoletju; njegov namen je bil le: določitev števila za vojaško službo sposobnih mladeničev. Važnost ljudskega štetja v današnjem smislu so spoznali malone povsod šele z odpravo absolutizma. Kakor sta moč in vpliv ponosnega vaškega kmeta odvisna od velikosti njegovih zemljišč in števila njegove živine, dalje tudi od delavskih sil, ki jih ima na razpolago, tako je odvisna moč države od razsežnosti njenih mej, od števila ljudstva, njegove sposobnosti in premoženja. Da to država spozna, mora v gotovih časovnih presledkih prešteti faktorje svoje moči in blagostanja, kakor mora skrbni in marljivi gospodar pregledati koncem leta svoje premoženje.

Statistika v svoji celoti, ki je rezultat ljudskega štetja, je slika moralnega in gospodarskega razvoja države same; ta statistika je merilo za vpliv in ugled države nasproti drugim državam in zajedno tudi

se učimo hoditi, namesto frčati, učimo se živeti...!“

Delten je privzdignil čašo, ki jo je bil napolnil z zlatoblestem vinom in je poki-mal Iduni:

„Živim in te pozdravljam, Iduna!“

S tresočo roko je privzdignila čašo.

„To so bile prve in dolgo časa edine besede, ki sem jih dobivala od tebe, Julij...“

Po vsem tem, kar je čula ravnokar, je bila Iduna v svoji notranjosti globoko vznemirjena... In zopet se je jela zgostiti razblinjajoča se gloriola okoli Deltenove glave... „Na meniju so zaznamovane pečene postevi,“ je zadonelo v puntarsko globokem basu.

Bil je Črné, ki je že parkrat zrl obupno tja proti vratom, ki jih natak, po Deltenovem naročilu, ni smel odpreti drugače, nego na dano znamenje.

„Popolnoma prav Črné, mi smo vas strašno zapustili.“

Delten je pritisnil na električni gumb. Rjavé se je čutil dolžnega opozoriti na svojega prijatelja:

„Verujte mi, gospa, Črné je zložil med tem sonet na vas... on ni tako materialen, kakor bi človek mislil.“ (Pride še.)

PODLISTEK.

Hrepenenje.

Ljubavna zgodba.

Zaklinjal sem vašega moža, naj mi da toliko denarja, da si morem napraviti še eno, samo še eno vijolino; ta naj bo moj zadnji poskus, ki se more posrečiti.

Mnogokrat sem romal v tistem času gori k doktorju... včasih kakor blazen, včasih kakor pijanec, ki so mu odrekli edino, malo čašico, ki bi bila zadnja, prav gotovo zadnja...

Po mojih možganih je divjalo, moja kri je vrela, in napravil bi bil iz obupa svojemu življenju konec, da me ni bil nekoč zapri v svojem stanovanju — dva dni in dve noči... Komaj da sem dobil hrane! — In ko sem postal truden in onemogel, tedaj me je vprašal:

„Mar slišite še vedno ta zvok, Rjavé?“

„Da, slišim ga... še lepše in čisteje, nego prej kedaj...“

„In, ali mislite Rjavé, da bi mogli sedaj

izdelati tako vijolino, ki bi reproducirala ta zvok?“

„Da... da... to bi!“

„Dobro... in kaj potem?“

„Leden mraz me je obšel ob tem vprašanju.“

On pa je dejal:

„Potem boste nakrat čuli kak drug zvok, ki bo zvenel še lepše in čisteje...“

Zagrabil vas nepremagljivo hrepenenje, in hoteli boste obdržati tudi ta zvok, — seveda, če se vam sploh obnese prvi poskus.

— In potem, — ali bo kedaj kaka vijolina, narejena od človeške roke, mogla dati od sebe edini, božanstveni zvok?... Tu, na-te, tu imate danar... v tem zavrtku je nekaj ti-sočakov... Nikjer ne dobite več tega denarja, ki vam ga prepuščam, ne kakor posojilo, temveč v vašo neomejeno last. — Vzemite sedaj in izdelajte še naprej svoje gosli v nezadovoljivem hrepenenju in gloda-joči bojazni, ali pa pustite denar izžati pri meni z mislijo, da nočete doseči, za kar ste se trudili, a brezuspešno...

Namesto:

„Jaz hočem, a ne morem,“ rekaite od danes naprej:

„Lahko bi, a nočem!“

„Hočem a ne morem,“ je suženjstvo,

garancija za uveljavljanje svoje tuji državi nasproti, ker tu velja še vedno princip: *moč ima prednost pred pravico*. Nasprotno, če je statistika za državo neugodno izpala, je to pravočasni opomin: tu ali tam je treba pomoči ali „zdravila“. Popolnoma krivo je pa mnenje večine istrskega ljudstva, da je popisovanju namen: **povišanje davkov**.

Dalje je govoril predavatelj o načinu popisovanja, označil in temeljito obrazložil: popisovanje po občevelnem jeziku in po narodnosti. Radi boljšega umevanja se je dotaknil tudi državnega prava in avstrijske konstitucije, naglašujoč, da je od števila kakemu narodu pripadajočih oseb odvisna tudi njega politična moč in količina od države zahtevanih gospodarskih in kulturnih pripomočkov.

Ne-le narodni, ampak tudi gospodarski in socialni moment je pri popisovanju neprecenljive važnosti, kar se navadno prezira.

Kolone o gospodarskih razmerah družine niso bile v naši Istri nikdar pravično izpolnjene! Naš kmet še odgovarja na vprašanja: kako se piše, koliko otrok ima, kako govori? Pri vprašanju: koliko volov, krav, telet, ovac, prešičev, in perutnine ima, pa se njegovo nezaupanje povzpne do vrhunca; tu je novi, visoki davek gotov in kaj čuda, če so, ko je prišel občinski mož popisovat, hlevi prazni in živina po gozdovih?!! Kriva statistika — je nadaljeval govoznik — prikazuje isto mnogo siromašnejše, nego je v resnici, naš narod se ponižuje v nevednosti do beraške palice, do zanemarjene, lene in malovredne mase. Izključeno pa je, da bi država tako ljudstvo podpirala, ker se drži gesla: *pomagaj si sam in jaz ti pomorem!!* To je očitno pri urotnih nasadih! Maščuje se to pri delitvi sena, pri dobavi pashenih krav in bikov. Je-li čudno, da so se Italijani pri pogajanju za število državnih in deželnih poslancev pozivali na svojo gospodarsko moč in nas kazali kakor beraško ljudstvo?!! Krivi smo sami, ker smo se poniževali gospodarsko in sami prikrivali svoj napredek!!

Ali ljudstvo greši tudi pri navajanju postranskih poklicev: v Istri prihaja povprečno na 1 kmeta 4 ha zemljišča; imamo torej posla največ z maloposelnikom, ki ni v stanu preživljati se s svojo kmetijo, in je prisiljen baviti se z raznimi obrti, kakor: z zidarstvom, mizarstvom, kovačijo, čevljarstvom, s krojaško, mlinarsko obrtjo itd. Vsega tega v istrski statistiki prejšnjih let ne nahajamo, ali pa le v zelo pičli meri. S tem kažemo, da nismo — kar pa seveda ne odgovarja resnici — sposobni za nikak razvoj, da smo nazadnjaški in neokretni duševno in telesno. Ali nam je možno na ta način imponirati svojim sovražnikom?!! Zato otrešimo se tega starega greha! To bi bile osnovne misli predavanja o ljudskem štetju.

K tej točki je govoril poslanec *Fran Flego* in je v tipičnih primerih slikal zlo neresnice, ki se zapisuje pri popisovanju. Tako se je pripetilo, da je v zadnjih letih Italijanom preostajalo sena, podarjenega jim od države, in prodajali so je; našemu kmetu pa se je dajalo kolikor le možno malo. Temu je bil sam kriv, ker je zamočal pravo število svoje družine. Govoril je tudi gospodarski potovalni učitelj in poslanec g. *Ivo Sancin* in navedel mnogo primerov iz svoje prakse.

K b. sedel se je oglašilo več zborovalcev, kakor g. c. kr. šumar *Draščić* in dr.

Politični položaj v deželi.

Druga točka je bila poročilo g. dež. poslanca *Sancina* o sedanjem političnem stanju v Istri in zadnjem deželnozbornem zasedanju. V jedrnatih besedah je naslikal zbranemu narodu strokovnjaško in popolno: početek, razvoj in sedanjí stadij kompromisne ere. Ker pozna narod v dno njegove duše, govoril mu je kakor oče svojim sinovom. Divno je bilo gledati pol tisoča dozorelih poštenih ljudi z žuljevimi rokami, kako so z verno poslušali poročilo o perfidijah svojih narodnih sovražnikov, ki jim ni zadosti, da so izsesavali ubogo ljudstvo pol stoletja. Red je bil uzoren, ljudstvo je politično zrelo. Po dovršenem govoru gosp. poslanca *Sancina* je ganjeno ljudstvo na

predlog obč. tajnika g. *Brmbolića* votiralo svojim zastopnikom neomejeno zaupanje gromovitimi „živio“-klici.

Končno je govoril še g. *Fran Flego*, ki je kakor samouk prišel do take naobraznosti, kakoršne redko nahajamo pri ljudeh brez višjih šol. Na njegov predlog je bila vsprejeta tudi resolucija, kjer se pozivljala poslance in vlado, da se ima ljudsko štetje l. 1920 vršiti po narodnosti in ne po občevelnem jeziku.

Posledice turškega posojila.

Čim se je Nemčija ponudila, da preskrbi Turčiji posojilo, odrečeno jej od Francije, ker turška vlada ni vsprejela pogojev te poslednje, smo pisali, da je Nemčija storila to ponudbo le nerada in prisiljena v to po ozirom visoke politike. Rekli smo tudi, da bi tako posojilo, ki bi je Nemčija preskrbela Turčiji, njeje — Nemčiji — več škodovalo, nego koristilo, ker ta poslednja še ni gospodarski tako razvita, da bi mogla naložiti v inozemstvu večje svote denarja, ki ga potrebuje nujno doma za investicije v raznih industrijskih podjetjih.

No, znano je, da je med tem turško posojilo postalo dovršen čin. Z eno petino tega, 150 milijonov znašajočega posojila, pa je udeležena tudi naša država. Če bo imela Nemčija od tega posojila več škode, nego koristi, velja to za Avstrijo še v nekoliko večji meri. Kljub temu, da potrebujemo denar nujno doma, hočemo pri tem vendar igrati vlogo protektorja Turčije ter jej posoditi denar, ki ga imamo še sami premalo. Pri tem smo podobni trgovcu, ki potrebuje nujno denarja za lastno kupčijo, a ga kljub temu posojuje drugi osebi le zato, da bi se maščeval nad tretjo osebo, kateri je tudi — on sam dolžan! Ta tretja oseba pa je v tem slučaju — Francija. Mi, ki hočemo posoditi Turčiji denar, ki ga jej pa Francija ni hotela posoditi, mi sami smo dolžniki Francije! Brez ozira na naše vrednostne papirje, bančne obveznice, delnice itd., ki jih imajo v rokah francoski kapitalisti in ki znašajo na stotine milijonov kron, imajo francoske banke in družbe naloženih pri avstrijskih in ogrskih bankah za prehodno porabo 50 do 80 milijonov kron, pri nemških bankah pa še mnogo večjo svoto. Sedaj pa je francoska vlada naznanila francoskim bankam, da ne bi rada videla, ko bi še dalje puščale svoj denar pri avstrijskih bankah! To je seveda toliko kakor ukaz — in francoske banke bodo iz tega gotovo izvajale posledice, ki bodo zelo neugodno vplivale na naše narodno gospodarstvo.

Pomislimo samo: 30 milijonov kron pojde v Turčijo, najmanj 50 milijonov kron odtegnejo francoske banke — torej pojde iz mornarhije 80 milijonov kron, ki bodo odvzete trgovini in industriji! Zato se je bati, da nastopi v kratkem tako pomanjkanje denarja, kakoršnega ni bilo že dolgo. Grozi gospodarska kriza, ki potegne za seboj nešteto gospodarskih ekzistenc. Za vse pa se bomo imeli zahvaliti naši diplomaciji in njenemu načelniku, temu avstrijskemu Bismarku — grofu *Aehrenthalu*!!

Domače vesti.

Smrtna kosa. — Včeraj dopoldne je preminul v Barkovljah g. *Matija Skabar*, posestnik. Blagi pokojnik je bil eden izmed onih starih barkovljskih korenin, ki nikdar ne klonijo tilnika, kadar je braniti pravice svojega naroda. Pogrebno društvo je zgubilo v njem svojega ustanovnika in vestnega blagajnika.

Svoji družini je bil pa skrben oče, kajti zapuščala najstarejšega sina g. *Avguština* kot c. kr. stotnika, g. *Matka*, kateheta na C. M. šoli in *Josipa* trgovca. Zljudi o družini naše najgloblje sožalje! N. v m. p.

Ne si ti tujca in zaupaj svojcu! Pišejo nam: Glede na notico, objavljeno v nedeljski številki pod naslovom: „Našim imovitejšim krogom“, moramo v tem obziru nastopiti nekoliko bolj energično. Je sicer res, da so oni našinci, ki so nosili svoje žulje tujim zavodom, že kaznovani, a to je

še vse premalo. Z bičem, z gorjačo bi zaslužili ljudje, ki vkljub temu, da imamo mi celo vrsto najsolidnejših denarnih zavodov, nosijo svoje prihranke v roke naših najzagrizennejših sovražnikov! Lekcija, ki so jo dobili pri Banca popolare, je res občutna, ali bojimo se, da bo treba vrhu že dobljene lekcije rabiti res gorjačo, predno se naši imovitejši sloji s pametujejo. — Pomislite samo, da jim tujci dajajo nižje obresti in manj, ali celo nikake varnosti in vkljub temu se nespametneži pehajo po tujih „bankah“!

Ko daleč sega nevednost nekaterih naših „ljudi“, v dokaz za to naj služi dejstvo, neverjetno, a resnično dejstvo, da je „Slovenec“, ki imajo v naših denarnih zavodih — dolgove, v nam sovražne zavode pa ulagajo oni denar, ki so si ga izposodili pri naših zavodih!!

Tu se mora nehati vsaka obzirnost! Ako teh ljudi ne naučimo z grdo, kaj je dolžnost slovenskega trgovca, obrtnika in sploh narodnih krogov — bomo morali še nadalje gledati, kako naše ljudstvo pljuva v svojo lastno skledo in gospodarski ubija — samo sebe! Je-li častno za slovanske trgovce, obrtnike in za ljudi, ki sicer nosijo svojo narodnost vedno na jeziku, da sedaj povešajo oči vsled neumnosti, ki so jo zagrešili s tem, da so polagali svoje prihranke v roke ljudem, ki so se povsodi izkazali slabe gospodarje!

Je-li častno za nas vseh, da se nam tujec posmehuje, vedoč, da se je toliko našinec vjelo v past, in to ob tolikih naših denarnih zavodih, ki so, kakor vsem znano, najsolidnejši?!

Srbi nas, da bi še bolj natanko analizirali nespametnost tistih našincev, ki vsem zaupajo, samo — svojcu ne! No, ker se vendar nadejamo, da bo že to, kar smo rekli, zadostovalo, opuščamo za sedaj razne podrobnosti, pozivljajoč naše ljudstvo, naj se še enkrat oprime gesla: — Svoji k svojim!

Kako nas imajo radi! V ul. *Molin piccolo* je gostilna „Alla città di Trieste“. Lastnica je Italijanka. Ko bi pa ne bilo slovanskih gostov, bi bila e davno zaprta — ne gostilničarka, ampak gostilna. Vkljub temu pa, da je vsaj polovica gostov imenovane krčme Slovanov si upa lastnica zaliti svoje goste, oziroma njih narodnost! — Za danes toliko. Ako pa gospa želi, jej postrežemo bolj natanko.

Delavel iz proste luke! Odbor, izvoljen na shodu dne 3. novembra za gibanje v prosti luki, namenjeno dosegu zboljšanja plače in službenih razmer, sklenje danes, dne 13. novembra 1910 točno ob 10. uri dopoldne **JAVEN SHOD** v dvorano gostilne „Pri stari Breskvi“ v ulici *Belvedere* št. 27 s sledečim dnevnim redom: **Poročilo**.

Trst, dne 11. novembra 1910.

Za akcijski odbor:

Haber Jožef, Jeranko Filip, Kaučič Alcij, Kranje Fran, Kožuf Jožef, Jamšek Ivan, Mezinac Ivan, Mrevle Ivan, Stok Jernej.

Mrach in njegovo pokoljenje. Posl. Bugatto je v delegacijah deželnemu zboru tržaškemu odredkal pravico, pošiljati pozdrave rimskemu županu *Nathanu* in protestirati proti Porzerjevemu govoru. Rekel je, da zlasti nekateri voditelji tržaških Italijanov nimajo pravice govoriti v njihovem imenu, ker sami niti italijanskega pokoljenja niso. — Tu je del. Bugatto očitno mislil na *Mracha* (bivšega *Mraka*), ki je popolnoma pozabil, katere matere sin je. Ubogi *Mrach*, še Italijani ti očitajo tvoje pokoljenje!

V Sežano nas pošiljajo gospodje Italijani v mestnem svetu oziroma v deželnem zboru. — V zadnji seji so našim poslancem opetovano zaklicali: *Andè a Sežana!* Odkritno rečeno, razveselil nas je ta medklic.

Navadno so nas Italijani pošiljali v Ljubljano, a sedaj so napravili čez Pivko velik skok in našli smo se že v Sežani. Kakor se vidi, se difference med nami in Ita-

lijani zmanjšujejo, kar je vsekakor razveseljivo. — Le tako naprej, Trst ni več dačec.

Ljubljanska napredna dnevnika nimata nujnejšega posla, nego da preiskujeta, ali je dr. *Zerjav* res hudo bolan ali ne. „Slovenski Narod“ pravi, da ne; glasilo „mladinov“ pa trdi nasprotno. — Gospodje se s takimi polemikami res samo smešijo. Naj bi se raje pripravljali na občinske volitve, kar je pač bolj nujno, nego take neukusne polemike.

„Slovenec“ in razkritja Masarykova. — „Slovenec“ se je v boju med *Masarykom* in *Aehrenthalom* glede *Friedjungovih* dokumentov postavil seveda na *Aehrenthalovo* stran in pravi, da se je *Masaryk* — blamiral, ker je *Aehrenthal* ogorčeno protestiral. To je ravno tako, kakor če kdo zaloti tatu na „delu“ in ta ogorečno protestira proti obdolženju, da je kradel. Dotičnik ki ga je zalotil — bi se torej — po „Slovenčevih“ logiki — blamiral! „Slovenec“ — le počasi! Pravda še šele začena in kdo se bo končno blamiral, to bomo še-le videli. Na vsak način karte za *Masaryka* niso tako neugodne, kakor misli „Slovenec“. Sicer pa je umevno da list, ki je odobral „veleizdajniški“ proces, in na katerega pada zato tudi delež grdega odjaja tega evropskega škandala, te vnebovpjoče krivice nad enim celim narodom — človeško umljivo je torej, pravimo, ako tak list skuša tudi sedaj razbremeniti od groznih obtožb njih, katerim je — služil!

Ravnateljstvo državnih železnic se sramuje. Prijeli smo: Stara navada strojevodij je, da žvižgajo s parno piščalko vse na kolodvoru stoječe lokomotive, ko gre mimo kolodvora pogrebni sprevod kakoga kolega. Tako so storili tudi lansko leto o neki taki priliki. Toda slabo so naleteli. Prosluli inšpektor *Mautner* jim je diktiral kazni, ker so to storili brez njegovega dovoljenja. Pri *Makovičevem* pogrebu so bili strojevodje bolj previdni ter so zaprosili dovoljenja, katero jim je ravnateljstvo tudi dalo. Zadnji moment pa je ravnateljstvo strojevodje obvestilo, da je policija to prepovedala. Ko so se strojevodje na policiji informirali, niso tam o celi stvari ničesar vedeli. Brez komentarja!

Predavanje dr. Merharja o „Vedi in umetnosti“, ki se je vršilo sinoči, je privabilo v „Delavski dom“ lepo število občinstva. Gosp. predavatelj je — v kolikor se da to v okvirju enega predavanja storiti — podal pomenek in razvoj umetnosti in vede do današnjih časov. Govoril je o pomenu vede in umetnosti za življenje in o sorodstvu teh navidezno različnih pojmov. Omenjal je zlasti Grke in njihovo umetnost, vedo in kulturo. Za zanimivo predavanje, katero prinesemo v ekscerptu, je žel g. predavatelj buren aplavz.

Strašno!! Kaj pa je tako strašnega? Da, strašno, res strašno! *Hanibal* ante portas! Italijanstvo *Kopra* je v nevarnosti — po „Piccolu“ namreč. In res! Pri sodniji v *Kopru* je namreč nameščenih tudi nekaj slovenskih subalternih uradnikov. Enako je tudi na davkariji. Kar je pa najhujše, je to, da je pristaniški kapitanat v Trstu odredil, da se mora v vseh parnikih v treh jezikih, namreč: italijanski, nemški in (strašno, res strašno!) — hrvatski razobesiti tablice z napisi, da je prepovedano fotografirati ob obrežju.

Hudo je to res; a tudi temu treba se „privaditi“! Ako bodo hoteli Italijani v bodoče dobiti kako državno službo, se bodo morali učiti slovenski in hrvatski — ne bo drugače. Časi, ko se je naše ljudstvo radi par Italijanov učilo italijanski, so minuli za vedno. Treba, da se začno Italijani radi našega ljudstva učiti slovenski, sicer bodo

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPOŘITELN PODRUŽNICA V TRSTU
PIAZZA DEL PONTEROSSO 3
Vloze na kajži v 4 1/4 % P. m. m. vloze 5 1/4 %
Fiksne vloze pod najugodnejšimi pogoji.
VAJLE IN KAVCIJE — MENJALNICA.

PODLISTEK.

„Rdeči talar“.

Gledališka igra v 4 dejanjih. — Francoski spisal *Eugene Brieux*. Poslovenil *Fr. Svetič*.

(K premijeri v slov. gledališču).

Eugene Brieux, francoski akademik, član „brazsmrtnih“, je debutiral v letu 1901 v „Comedie Française“ z dramo „Zibelka“. Vspeh ni ravno bil velikanski, vendar je kritika priznala jak individualčen karakter pisatelju, ki nam ima še marsikaj razkriti. Pozneje so prišle „Tuje matere“, „Ljubimka“ in nekatere druge drame. Velikanski uspeh pa je dosegel *Brieux* z „Rdečim talarjem“, v katerem z ostro satiro napada francosko sodstvo. Naš sodnik ni podkupljiv, za denar ne opraviš ničesar pri njem; toda poslanec, ki je z ministrom dober prijatelj, dosega vse“.

Nihče nima usode človeka tako v rokah, kakor sodnik. Dovolj je, da sodnik sumi kaj in že si kriv, že te lahko ugonobi roka trdega zakona.

In tak slučaj se je zgodil v mestecu *Irissary*. Nekega jutra so našli v postelji umorjenega starega oderuha *Gojetcha*. Preiskava ne more najti krivca; ves napor oblasti je zastoj — morilca ni in ni! Časnikarji napadajo justico in oblasti si ne morejo pomagati. Kaj poreče ministerstvo na to?

To so misli, s katerimi se seznanjamo v prvem dejanju.

Na sodišču v *Pau* je nameščen mlad preiskovalen sodnik *Mouron*: „streber“ in tiran! „Moramo dobiti morilca“, pravi; „če ne, porečejo, da spimo na tukajšnjem sodišču“.

Služajno pade njegov sum na kmeta *Etchepara* in zdaj začena moderna tortura. Ubogi *Etchepar* spozna v dolgi preiskavi pravico.

Revež, ki ni nikdar stal pred sodnikom, je plač, mota se in ne najde poti, po ka-

teri bi se mogel opravičiti. Ne more dokazati svoj „alibi“: kje da je bil v noči po Vnebohodu, ko je bil izvršen umor.

To je za sodnika dovolj in on sam mu sugerira vero v svojo krivdo, da revež skoro sam veruje, da je res kriv. Toda to še ni dovolj kazni za nedolžnega *Etchepara*. V preiskavi doznaje, da je njegova žena nekdanj imela razmerje z nekim mladim fantalinom. Ta pa je očetu ukradel osem tisoč frankov. Fantalin in ona sta že pred leti odsedela kazen; vse je že bilo pozabljeno.

Ali justica mora imeti krivca in se ne straši nobenih sredstev. Preiskovalni sodnik je iskal informacije o njej in zvedel za ta greh žene. Za-nj je bilo to dobro sredstvo, toda življenje dveh oseb, ki sta srečno živeli, je uničeno. Mož vzame materi otroke in odhaja žnjimi v Ameriko. Kdo je dal temu sodniku pravico uničiti dvojni življenj? Njegov zakon?

Tretje dejanje se vrši med razpravo. Državni pravdnik začena dvomiti na kvivdi *Etcheparovi*. Ker je branitelj ganil porotnike, se da pride do sva in je državni

pravdnik videl, da njegova obtožba ne obvelja, ni mu bilo ne za *Etchepara* in za pravico, ampak šlo mu je le za ponos, za čast — za rdeči talar. Pravi namreč: da bo obtoženec oproščen!

„In zdaj sem se bil samo z odvetnikom v govorniškem dvoboju, ni mi bilo ne za *Etchepara*, ne za pravico — šlo se mi je samo za-se, za svojo čast, za svoj ponos — moral sem zmagati na vsak način, moral iztrgati iz ginjenih porotnikov besedo krivde! Vidiš, to se pravi biti sodnik“.

„In kaj to sedaj?“ — vpraša drž. pravdnika njegova žena. — „Grem, da izvršim svojo dolžnost kakor poštenjak“. In gre k porotnikom, da jej izreče svoje dvome.

Rdeči talar pa, ki je bil namenjen državnemu pravdniku, dobi preiskovalni sodnik. Drama je polna lepih sentenc ter krasnih efektnih prizorov. Njena uprizoritev pa je bila dolžnost intendantce. Vspeh bo služil v čast ne le slovenskemu gledališču, temveč tudi njenemu občinstvu.

Leon Dragutinović.

kmalu državni uradi v Primorju popolnoma „bastardirani“ in Italijani v istih sploh ne bodo več videli drugih nego — za njih — eksotične obraze.

In tega se gospodje bržkone boje. Ker so preleni in — preneumni, da bi se učili drugega deželnega jezika, pa kriče in javkajo. Ali mi jim res ne moremo pomagati. Naravni razvoj je pač možno ovirati, a ne zaustaviti. Zato to javkanje, ki je mi razumemo popolnoma, ker poznamo ono italijansko: Paura fa novanta!

Smrt strojevodje tik pred odhodom vlaka. Na vest pod tem naslovom v „Edinosti“ od 11. t. m. smo prejeli iz krogov strojevodij:

Strojevodja Makovič je bil v službi od 6.30 zjutraj dne 8. t. m., do 11. zvečer 10. t. m. to je 64 ur. Drugi dan bi moral gosp. Makovič zopet peljati; a ko je prišel do stroja se je zgrudil, trikrat zdihnil ter je bil mrtev.

Ko je pok. Makovič po gori omenjeni službi prišel domov, je tožil svoji ženi, da je v vsem tem času pojedel za 12. stot. sira, ker ni imel časa. Tožil je svoji ženi tudi, kako da je truden.

Ni čuda torej, ako ga je zadela srčna kap po tako naporni in razburilni službi. Pri tem mora še poleg drugega posebno paziti, da pride točno od postaje do postaje. Ne sme biti niti minute difference, sicer pride takoj na črno desko, to se pravi da ga zadene globa 5 K.

Nedavno temu so vsi časopisi ugibali, kedo da je vzrok nesreči v Rottenmanu. To pa ne bo trebalo vgibati, ker govori predloženi slučaj Makovič dovolj jasno. V obče se sedaj z strojnimi osebami postopa tako da je pravi čudež, če se dogaja več nesreč. Službe moramo opravljati vedno več, plača pa nam pri dnevno naraščajoči dragini vedno skrajšujejo. Skrajni čas je, da se te neznosne razmere spremenijo, ker sicer se bodo taki žalostni slučaji, kakor Makovič ponavljali pogostje. In ne samo to! Kaj bi bilo, ako bi strojevodjo doletela nenadna smrt v službi pri kakem osebnem vlaku? Kdo bi bil kriv grozni nesreči — . V prvi vrsti železniška uprava radi njenega skrajno izkoriščevalnega sistema! Sicer pa v kratkem kaj več ako se razmere ne spremenijo!

Losko in stulsko društvo za bovški okraj s sedežem v Bovcu se je ustanovilo. Tako poroča uradni „Osservatore Triestino“. Morda bodo naši čitatelji tako „kumštini“, da pregruntajo, kaj za pravo je to novo „Losko in stulsko“ društvo!

Premestitve vojaških čet. Včerajšnja vest pod tem naslovom bi morala glasiti: Za prihodnji mesec marec itd. Beseda „marec“ je pomotoma izostala. Omenjene premestitve vojaških čet se izvrše torej še le meseca marca 1911.

Za veliki jubilejni koncert CM. ki bo v soboto, dne 19. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu v korist CM. podružnice, so se priglasi sledeča pevka društva: „Vesela“ iz Škedenja, Čitalnica in „Ilirija“ od Sv. Jakoba, „Kolo“ iz Trsta, „Zarja“ iz Rojana in „Adrija“ iz Barkovelj. Ze imena teh starih, priznanih pevskih društev nam jamčijo, da nam bodo nudila res lep umetniški užitek. Obeta se nam tudi sekstet iz „Prodane neveste“, ki ga bodo peli izbrani in šolani pevci in pevke. Podrobnosti o tem prihodnjič. Apeliramo ponovno, da se vsak odzove našemu klicu ter pride gotovo. Tem potom Vas vabimo vse, brez razlike stanu in mišljenja. Posebnih vabil ne bomo razpošiljali.

Za vstopnice in sedeže bodo navadne cene. Prihodnji teden se že začnejo razprodajati pri vratarici „Narodnega doma“. Ze sedaj se prauje po ložah in sedežih. Ker bo naval gotovo velik, svetujemo, naj si vsakdo omisli sedež pravočasno. Naše geslo bodi zdaj: 19. november!

Z Opčin. Danes teden, torej 20. nov. priredi tukajšnja podružnica CMD svojo prvo veselico. Vspored zanimiv. — Po prvi pevski točki, ki jo bo proizvajalo društvo „Zvon“, bo imel naš deželni poslanec gosp. Štefan Ferluga, primeren nagovor o tej velevažni šolski družbi. Sledila bo igra „Brat Sokol“, ki bo marsikoga zanimala. Poslovala bo tudi šaljiva pošta. — Po veselici ples. Veselica začne ob 4. popoldne.

Se že pripravljajo!! — Pišejo nam: Zaratniki se že shajajo na posvetovanja. Dogovarjajo se, kako bi laglje sieparili tudi pri letošnjem ljudskem štetju, ki se bo vršilo dne 31. dec. t. l. Doletela me je sreča ali nesreča, da sem prisluškoval četvorici teh narodnih zaratnikov-falzifikatoriev in slišati sem moral lepih stvari. Hišne lastnike in upravitelje bodo obdelovali, da jih pridobijo za to, da se bodo vsiljevali pri popisovanju tiskanic za ljudsko štetje, ter tako lovili vse one, ki ne bodo dovolj zavedni in energični.

Izpolnjevali bodo vse rubrike in dali podpisati ali podkrižati strankam. Rubriko o občevalnem jeziku pa bodo puščali prazno in jo izpolnjevali potem doma — kakoto: si lahko mislimo! Nikdo naj torej ne zaupa popisovanju ne hišnim gospodarjem in ne drugim, ako niso narodno zanesljive osebe. Gospodarjem, ki vam bodo pri izročanju tiskovin ponujali ali vsiljevali svoje usluge, recite, da ne potrebujete njih, ker preskrbite to sami. Ko bodo tiskovine iz-

polnjene, jih je izročiti onemu, ki upravlja hišo, v kateri stanujete.

Pričakovati pa morate z vso gotovostjo, da vas pokličejo na sekcijo, kjer bodo magistratni uslužbenci skušali premotiti vas. Govorili vam bodo, da tiskovina ni pravilno izpolnjena. Ponujali vam bodo morda drugo tiskovino, da jo podpišete, česar pa ne smete storiti, ako se niste prej natančno prepričali, da je rubrika o občevalnem jeziku izpolnjena, kakor si vi želite. Najboljše bo, da naprosite čisto tiskovino in jo ponesete v urad političnega društva „Edinost“, ki bo one dni vedno odprt, da vam tam izpolnijo novo tiskovino. Kjer je več členov v družini, morate za vsakega posebej zapisati v rubriko za občevalni jezik besedo: „Slovensko“! — Ako napravite pod prvim „Slovensko“ le vejice — se to potem lahko prepiše v Italiano!! Pozor torej pri tem!

Najkrajši proces bo, ko bode klicani v magistratno sekcijo (katerih bo vse polno), da se odzovete in da gospodom govorite le slovenski.

Vsako napove oni občevalni jezik katerega hoče. Stranke imajo same določati, kateri je njih občevalni jezik in ako vas bodo skušali prepričati, da zapišite drug, tuj jezik, se morate temu upreti z vso energijo. Pozabiti ne smemo tudi dejstva, da so pri zadnjem ljudskem štetju razni improvizirani „komisarji“ sleparili s tem, da so se ponujali strankam, da jim preskrbe domovinsko pravico. Pojedli so kronice in napravili niso nič!!

Tem ljudem ne zaupati, tudi ako se vam hlinijo prijatelje. Volkovi so to v ovčji koži! Odgovarjajte jim na kratko, dostojno in energično.

Pisec teh vrstic je bil ob zadnjem ljudskem štetju tolmač v dveh sličnih slučajih. — Opozarjamo vas pa, da tudi tolmačiti ne smemo brezplačno! Gospoda so dobro plačani za vršenje svoje službe. Ako pa magistrat nastavlja nesposobne moči, naj tem nesposobnejšem naše ljudstvo ne gre na roko — zastoj! Ako nas prosijo pomoči, naj nas tudi plačajo!

Ako storimo vsi svojo dolžnost, obvarujemo s tem tisoče naših duš pred sovražnim žrelom.

Slovenski „komisar“.

„Piccolo“ v zadregi. „Piccolo“ je v zadregi radi levitov, ki jih je bral dr. Wilfan v predčerašnji seji dež. zbora italijanskemu časopisu. Ker si ne ve drugače pomagati, se je obesil na opazko, ki jo je napravil dr. Rybač na neke mejklike Italijanov o „Naši Slogi“ in „Edinosti“, da Italijani ne razumejo slovenskih časopisov. „Piccolo“ se zviža, da slovenski časopisi lahko denuncirajo in lažejo, ker so gotovi, da se jih ne razumi! To je logika, ki se je mogla pač poroditi le na polju italijanske žurnalistike v Primorju.

Včasih je „Piccolo“ vendar-le znal malo bolj zavijati. Ta sedanja zavijanja so najsigurneje znamenje, da se približujejo slabi časi za „italijanstvo“ naših pokrajin.

Ruski kružok. Z veseljem konstatiramo da je zanimanje tržaških Slovencev za priučenje raznih slovanskih jezikov jako veliko. Priglasilo si jih je v tekočem tednu k raznim slovanskim tečajem lepo število ukaženih gospic in gospodov. — Z ozirom na vseslovansko razstavo v Pragi leta 1913 in v Moskvi 1915 vabimo uljudno interesirane, naj uporabijo to ugodno priliko, da se vpišejo k češkemu ali ruskemu tečaju ter da si pridobijo toliko znanja, da jim bodo občevanje v imenovanih mestih olajšano.

Da se olajša obiskovanje imenovanih tečajev tudi gospodom, ki so celo do sedmih zvečer službeno zadržani, naznanjamo, da pouk ruskega in češkega jezika prične redno ob 7.30 zv. Cir.-Met. šoli na Acquedotto 22/III.

Vpisovanje za slovensko stenografijo se bo vršilo prihodnji teden svaki večer ob 7. uri v isti šoli ter se nadejamo da se prihodni mesec, ako ne prej, prične s poukom tega predmeta.

Da se ne bo nikakega dvoma glede urnika naznanjamo, da se bo vršil pouk: v I. ruskem tečaju v torek in petek ob 7.30—8.30 zvečer; v II. ruskem tečaju v sredo (konverzacija) od 5—6 zvečer; srbsko-hrvatski tečaj v ponedeljek in četrtek ob 7—8 zvečer; češki tečaj v sredo in petek ob 7.30—8.30 zvečer; slovenski tečaj v ponedeljek in četrtek ob 8—9 zvečer.

Hrvatski tečaj „Ruskega kružoka“. — Tudi letos bo učitelj v tem tečaju gosp. Josip Jedlowski, odv. cand. Za sedaj so (Dalje na X. strani).

Nevarnosti poletja za dojenčke. — Velik odstotni del vseh smrtnih slučajev med dojenčki spada na poletne bolezni. Najnevarnejša med njimi je driska, želodčni črevesni katar prouzročajo posebno v kravjem mleku nahajajoče se bakterije, katere se v poletni vročini silno hitro množe in mleko razkroje. Kravje mleko ni še le takrat za otroka kvarno in nevarno, kadar ima že vidne znake spremembe ter naj se torej v vročem poletju kravje mleko more dati je, da se mu da ono v zvezi z očiščenimi, hranljivimi in lahko prebavnimi sestavinami, ki jo vsebuje povsod dobroznana Nestléjeva otroška moka.

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

nova trgovina moškega blaga

JOSIP SPEHAR - TRST

ulica Santa Caterina šte. 9 - Piazza Nuova

je bogato založena z najlepšim in najnovejšim

moškim blagom za jesen in zimo po zelo zmernih cenah.

SPECIJALITEA ANGLEŠKEGA BLAGA.

Alfr. Fränkel

(Delniška družba)

Trst, Corso šte. 27.

Podružnica:

ulica Cavana št. 11

Podružnice:

v Ljubljani in v Zagrebu.

Nobena

razprodaja

in nobena

množina: blaga

ne more konkurirati z NIZKIMI CENAMI z ozirom na trpežnost našega blaga izdelanega v lastni tvornici.

109 filijalk — 1200 delavcev.

PRIMER:

Moški čevlji . od K 7.— do 18
Ženski čevlji . od K 6.50 do 18
Nzki ženski . od K 3, 3.80, 5.
7.50, 10, 13
Otroški čevlji . od K 2.— dalje.
Galoše iz gum. od K 4.— do 8.—

Na debelo bi se dovolile razprodaje še v nekaterih mestih Istre, Goriške in Dalmacije.

Črevlji

Grodjeur Welt

Prodajo se po zmernih cenah zlati in srebrni predmeti novi in rabljeni, kupljeni na javni dražbi. — Projema se tudi v zameno zlatanina in Trst, Via Barr. vecchia 8, I. nad., levo.

Slovenci! hočete se obleči po ceni?

Obrnite se do dobroznane trgovine z oblekami

„ALLA CITTA' DI TRIESTE“

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

kjer dobite velik izbor oblek in sukenj za moške, dečke in otroke za nastopajočo sezono po sledečih cenah:

Obleke iz poluvolne in Kamarna za moške od K 15—52
„ „ „ „ „ dečke „ „ „ 10—30
Obleke „ „ „ „ „ za otroke „ „ „ 4—16

Suknje, kožuh z ovratnikom iz prave kožuhoine za dečke, pelerine iz L. dna po cenah, da se ni bati nikake konkurence. — Zaloga blaga tu in inozemskega. — Izvršuje se dolo tudi po meri. Velik izbor potrebnih predmetov za otroke: hlače, srajce, pletenice itd. itd. Postrážba solidna.

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

STRUCHEL & JERITSCH

TRST - Via Nuova

— (vokal ulice svete Katerine)

Velik izbor

Kožuhov, fuštanja, srajc, odej, volnenega blaga, svile, modercev, pajčolanov, drobnarij. Vse po cenah da se ni bati konkurence.

Fratelli Rauber:

Trst, ulica Carducci 14 (prej Torrente)

Zaloga ustrojenih kož.

Velika izbora potrebnih za čevljarje. — Specijaliteta

potrebščina z sedlarje.

Dr. Al. Martinelli

Cesare Cosciani

koncesionirani zobo-tehnik

ordinira od 9.—1. in od 3.—6.

Trst, Barriera vecchia 33

II. nad. Telefon 1708.

Arturo Modricky

Prodajalica manufakturnega blaga in drobnih predmetov, Trst, ulica Belvedere 32

Novi dohodi za pomladno sezono, Perkal, zefir satin, bel in barvnati batist, Perlo na me er dvojne širokosti kakor tudi za rjuhe 156/100. Izbera moških in ženskih srajc, ovratnikov, zapestnic, vsakovrstnih ovratnic. **Modorol, aosi robol, majo, triž.** — Moški in otroški slavniki, rokavice, nogovnice in čipke. Dežniki iz bombaževine in svile. — Zavese iz blaga in čipk ter velika izbora drobnih predmetov **CENE JAKO ZMERNE.**

Svoji k svojim!

Jesen. 1910-1911 Zima.

Velikanski dohodi zadnjih novosti za moške in ženske obleke kakor tudi razne kožuhoine.

Križmančič & Breščak

ulica Nuova 37 - TRST - ulica Nuova 37

Največja slovenska manufakturna trgovina v Trstu.

— **PERILO** —
Ogromni izbor v akovr. platna in kotone ne za namiz. in post. opr. o.

— **VELIKA IZBERA** —
volne, žime, perja za p. rnič, sploh vse. var spada za posteljno opravo.

Cene brez konkurence!

— **SAROVSTNO** —
žensko osebne perilo, kakor n. pr. srajce, spod. krila, sp. hlače itd.

— **NOVI DOHODI** —
Blaga voln. za moške obleke, srajce ovratnike zapestnice in: kravate.

VELIKANSKA IZBERA drobnih predmetov, kakor vezenin, čipk, pajčolanov, trakov, gumb in raznovrstnih okraskov za obleke, kakor tudi razne baržune in svile za obleke, in okrašenje oblek.

BLAGO, KATERO NI PO VOLJI SE TAKOJ ZAMENJA.

Vse Sokolske potrebsčine.

Narodni trakovi.

Svoji k svojim!

Razmišljanja o bruseljski razstavi. *)

II.

Že naslov sam, ki sem ga dal temu sestavku, kaže, da se nisem namenil opisati razstave in to sem tudi že povdarjal. Bil bi tudi v zadregi, kje naj bi začel: pri zgodovini, ali sedanosti; pri znanosti, ali umetnosti; pri kmetijstvu, ali industriji? In naj bi se lotil že enega ali drugega predmeta, bi moral imeti za to predvsem sam dovolj časa in prilike, da bi bil dotični predmet proučil. Tega časa pa jaz nisem imel in zato se moram omejiti le na kratka razmišljanja in opis utisov, ki sem jih dobil v razstavi, primerjajoč medsebojno značaje različnih narodov. Podal sem nekako analizo značaja germanskega in romanskega plemena ter prišel do zaključka, da so prvi vseskozi in dostikrat še preveč praktični, dočim so drugi fantasti. Prvi se ne znajo povspesti do nikakega višjega poleta, drugi bi pa hoteli plavati vedno v nekih nadzemskih višavah. Prave harmonije, ki naj bi človeka res oplemenjevala, one harmonije, ki dela iz človeka res človeka, ki zna združevati praktične potrebe življenja z visokimi cilji, za katerimi naj bi hrepenelo človeštvo: te harmonije pa ne nahajamo ne pri enih, ne pri drugih.

Naravno bi bilo da pridemo na podlagi tega do zaključka, da smo mi Slovani oni popolni ljudje, ki združujemo v harmonično celoto obe ti lastnosti: smisel za praktične potrebe življenja in idealno stremenje za nekimi višjimi cilji. Do tega zaključka bi morali priti tem lažje, ker se med nami tako rado govori o bodoči slovanski dobi, ki pripravi človeštvu raj na zemlji. No, kdor bi hotel to bodočo slovansko dobo presojati po bruseljski razstavi, bi moral postati v tem oziru velik skeptik, ali pa vsaj priti do zaključka, da je ona doba še zelo, zelo daleč.

Dve državi sta, ki bi morali pokazati, kaj smo Slovani, kaj imamo in kaj znamo! To sta Avstrija in Rusija. Temu primerno bi morali biti ti dve državi na mednarodni razstavi zastopani tako, da bi kazali že na zunaj svojo moč. Temu nasproti — kaj vidimo? Prostor avstrijskega oddelka v mednarodnem paviljonu zavzema — da ali ne — dvajsetino italijanskega oddelka! Kneževina Monaco s svojimi 15.000 prebivalci je zgradila na razstavnem prostoru svoj lastni paviljon; južnoameriška republika Paraguay ima tam lastni paviljon; ona, baje mogočna Avstrija pa ima v mednarodnem paviljonu prostor, ki zavzema kakih sto kvadratnih metrov! Videti je tam nekaj steklarskih izdelkov, kar je sicer jako lepo, a je tudi vse, kar je Avstrija pokazala na bruseljski razstavi! Bodi dovolj povedano s tem, da je avstrijski oddelček nekako na isti stopnji kakor — turški in perzijski! Z japonskim pa se ne more avstrijski oddelček niti od daleč primerjati! Jaz sem se vprašal: ali bi ne bilo pametneje, ko bi se Avstrija sploh ne bila udeležila te razstave, ker tako, kakor smo tam zastopani, smo se blamirali vsem svetom. Kdor bo sodil Avstrijo in njene narode po bruseljski razstavi, nas bo postavil v isto vrsto s Turčijo. Način, kakor je Avstrija zastopana na tej razstavi, je naravnost sramota in nečuten škandal in zdi se naravnost čudno, da se ni našel dosedaj še nihče, ki bi bil pozval vlado na odgovor radi tega. Bilo bi res interesantno vprašanje: kdo je dal izvestnim dvornim svetnikom pravico, da tako sramoto avstrijsko ime pred vsem svetom?! Ker, da je temu kriv avstrijski komisar na razstavi — če se prav spominjam: neki dvorni svetnik — je več, nego jasno. Ko bi se bilo vso stvar primerno aranziralo, bi bila gotovo tudi Avstrija zamogla pokazati, da stoji vendarle nekoliko višje nego — Perzija! Bržkone pa je bil ves aranžma prirejen po načrtu, ki se je pojavil v kakih avstrijskih aristokratsko-birokratskih možganih. Seveda je bil potem temu primeren tudi konečni efekt!

Avstrija, kakor država, ki je po večini slovanska, je torej doživela na bruseljski razstavi velik fiasko. Kaj pa Rusija? Morda so krivi narodnostni prepri, da Avstrija ni mogla pokazati, kaj znajo in kaj premorejo njeni narodi? V Rusiji pa teh preprirov — vsaj ne v toliki meri, kakor v Avstriji — ni, in če že Avstrija, ki velja na zunaj sploh kakor nemška država, ni mogla ali ni hotela pokazati, da smo tudi Slovani nekaj, da tudi Slovani nekaj znamo, je storila to morda Rusija v tem večji meri? No, da razderem te morebitne iluzije čitatelja, bodi povedano takoj, da se moreta ruski in avstrijski paviljon vredno postaviti eden drugemu ob stran. Zdi se, da sta ruska in avstrijska birokracija uprav tekmovali medsebojno, kako bi mogli bolj uspešno — kompromitirati pred svetom svoji državi in dokazati nesposobnost svojih narodov in slabost svojih držav.

Kaj je razstavila Rusija? Prostor, ki zavzema ruski oddelček, utegne biti po priliki toliko velik, kolikor avstrijski. Pa, če je v avstrijskem oddelku videti v glavnem nekaj steklarskih izdelkov, je v ruskem oddelku nekaj pregrinjal, ki pa niti niso ruski, ampak tatarski izdelek. Na sredi razstave je

neizogiben medved, ki bi mogel k večjemu dati raznim Slovanom sovražnim humorističnim listom novega materiala za zbijanje slabih dvotipov na račun Rusije in Slovanstva sploh. Ali res slovanska Rusija ni mogla pokazati svetu drugega, nego par tatarskih pregrinjal in medveda, ki ga itak že ves svet več nego dovolj pozna iz različnih humorističnih listov? In kako sodbo naj izrečemo mi, naj izreče tuji svet na podlagi ruskega oddelka bruseljske razstave o slovanski kulturi, slovanskih zmožnostih in slovanskem značaju? Slovanska kultura po tem sploh ne eksistira in kjer ni kulture, seveda tudi ni zmožnosti. Človek torej, ki bo na podlagi bruseljske razstave primerjal slovansko kulturo in slovanske zmožnosti z onimi drugih narodov, dobi o vsem tem jako nizke pojme. Rusija je razstavila v Bruslju vso slovansko — mizerijo. In vendar znamo mi sami prav dobro, da je v nas Slovanih iste, če ne še večje sposobnosti, nego v Germanih in Romanih. To znamo, če ne drugače, po onih naših ljudeh, ki so se raznarodili in razvijali svoje zmožnosti v korist drugih narodov. Torej, kako sodbo naj izrečemo na podlagi vsega tega o nas samih? Odgovor na to je enostaven: Ker si nismo niti prizadevali, da bi pokazali na tej razstavi, kaj smo, kaj znamo in premoremo, smo dokazali s tem, da nimamo niti — ambicije! In na podlagi vsega tega moremo iti še korak dalje ter praktičnemu značaju Germanov in sanjaški naravi Romanov postaviti nasproti — svojo slovansko indolenco! Da, če kje, smo pokazali Slovani na bruseljski razstavi, da je najznačilnejša naša narodna lastnost — indolence, ki je tipična lastnost ljudi, ki se radi same lenobe ne morejo povspeti do kake ambicije, ki so preleni, da bi sploh mislili.

Hude so obsodbe, ki sem jih izrekli tu na račun Slovanstva in ko bi besede, ki sem jih jaz napisal zgoraj, bil napisal kak neslovan, mogli bi mu očitati, da sramoti Slovanstvo. Jaz se tega očitaja ne bojim. Preveč je poznano moje slovansko mišljenje, da bi mi se moglo očitati, da sem hotel napisati nekaj, kar naj bi škodilo Slovanstvu in slovanskemu imenu. Imel pa sem, in imam še vedno poguma dovolj, da vedno in vsakomur govorim resnico, pa najsi je ta resnica še tako bridka. Če Solunov izrek, napisan nad vodom v svetišče boga Apolona v Delfidi, in ki je glasil: »Spoznavaj samega sebe!«, — velja za posamičnika, velja v isti mni manjši meri tudi za cele narode. Ne zakrivajmo torej obraza pred resnico in ne igramo vloge tiča noja. Spoznavajmo same sebe in svoje slabosti, ter glejmo, da se popravimo! Zbudimo se iz svoje letargije, otesimo se indolence, ki tlači kakor mora naš narod in ga zasušuje. Ne obupujmo! Hodimo čvrsto na delo, eni s peresom, drugi z motiko, eni z umom, drugi z rokami, a vsi za enim skupnim ciljem: da priborimo Slovanstvu lepšo bodočnost! Ven iz zaspanosti in indolence! To mora biti naše geslo! Kakor so antične barbarske čete razdrle rimsko gospodstvo, in na razvalinah starega Rima zgradile novo kulturo, tako dočakamo tudi mi Slovani svojo dobo. In ako bomo delali, nam to niti ne bo treba dolgo čakati, zakaj živimo v dobi pare in elektricitete, in za to, zakar je preje trebalo sto, da, tisočletja, zadošča danes par desetletij. Ali, delati treba!

Niko Ninič.

Gospodarstvo.

—C— Vnanja trgovina avstro-ogrske monarhije v mesecu oktobru 1910. Po uradnih podatkih ki jih je izdalo ministerstvo za trgovino o vnanji trgovini monarhije, je iznašal uvoz v monarhijo meseca oktobra t. l. Kr. 205.8 milijonov — za 15 milijonov manje, nego v istem mesecu lanskega leta. Izvoz pa je iznašal Kr. 193.1 milijona in se je letos zvišal za 2 milijona K.

Pitanih volov se je izvozilo meseca oktobra 5200 glav proti 4759 lani. Volov za vprego se je izvozilo 1908 glav proti 1342 v lanskem letu istega meseca. Letošnjakov se je izvozilo 1162 glav. Izvoz telet je padel od 648 na 456. Tudi ovac se je letos manje izvozilo. Lani 3512 in se je ta številka letos zmanjšala na 343 glav. Izvoz prašičev je letos padel skoraj na nič.

Za čas od meseca januarja do oktobra je iznašala vrednost uvoza naše monarhije kron 1615.3 milijona ter je bil za kron 98.2 milijona večji, nego lani v istem času. Vrednost uvoza je bila K 1331.1 milij.; bila je za kron 54.6 milijonov večja, nego lansko leto. Potemtakem izkazuje naša trgovinska bilanca za te mesce pasivo 284 milijonov kron, to je: za toliko, kolikor se je več uvozilo, nego izvozilo. Lansko leto v tem času je iznašala pasiva 240.6 milijona kron. Vzrok temu je v dejstvu, da se je letos uvozila v monarhijo velika kvantiteta pšenice v vrednosti 55.4 milijona kron. — Uvoz drugih žit pa je padel.

Spritzer wein

se imenuje belo štajersko vino, ki je edino pripravna pijača mine alimni volani i. sifonom. Prodajati tuji v buteljkah pristo ino Opello iz Vise, Belo štajersko iz Vise, istrsko in teran. Priporočam tudi svoj izbor desertnih in zdravilnih vin, r. z. likir, aganje in sirupe. Zaloge „A. T. spumanti“ po Kron 3 4. Slaski refušk po K. Izvorno žganje po K 2.40 butelja poldrugega listra. Pre kupovalom pojst. — E. Jurcev. Acquadotto 9

A. Toseratti

Via Ma. canton št. 4

in Plazza Gianbattista Vico št. 2

Prodaja po cenah brez konkurence.

Zaloga posteljnega perila, izdelanega. Volne e odeje, iz bombaževine, zarobljene v lastni tovarni, peresa iz Chile, Lawntennis iz bombaža, fuštarij barvan, perkali, zefir za srajce in obl ke Volneno blago za ženske obleke, malje iz volne, bombaže barvane za odrasle in otroke

Izbor drobnarij, žime za žimnice, zavesa itd.

M. German

cvetličar, Trst. Via Ponterosso 3

VSE VRSTE

semen, čebule, sadik, cvetlice kakor tudi gnojil.

NEZASLIŠNO — Inke čipe imajo večkrat tkanine za moške in dame. Tudi se izogne, če naročite neporred o pri trdki tkanin. Zato j zahtevajte, da se vam bo pačno dopotilo moja borata kol-ko ja je s nakih in zimsih zoro. Tudi en le s protukti i. roza in ap. rtulni novosti seje. — Rsp.šil alna tridesetna Franz Schmit, Jägernd rf 103 A. Slezija.

Kislo zelje

repa s Kranjske

v vseh letnih dobah je v zalogi

Josipa Dolčič, Trst

ulica Sorgente 7. - Telef. 1465.

Kdor odpotuje

Bogata zaloga zadnjih novosti kovčkov, torb, torbic, športnih potrebščin itd.

naj se preskrbi za vsem potrebnim v novi trgov. D. ARNSTEIN, Ali'Alpin sta TRST, Va San Sebastiano šte. 7. :BLUVI ČESKY:

Železnato Kina-Vino Serravallo

za bolehnne in rekonvalescente

Provroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po bolezni ojačiti.

Odlikovano z 22 kolajnamami na raznih razstavah in z nad 6000 zdravniškimi spričevali.

Izborni okus. Izborni okus

Lekarna Serravallo - Trst

A. SBOGAR & BAN

avtoriz. delavnica mehanična in elektrot.čna Via Gaetano Donizetti šte. 5 - Trst

Prevzema dela, uvedbe in poprave. Z vrnišči aparati; stroji na par, motorji na plin in beben, sesalke, priprave za kuhanje, mot. cikli in bicikli, kakor tudi vsako ratno delo mehanično električno luč, motorji, ž. jali, dvigalniki, hani zvonci, telefoni, strelkovodi, potrebščine za svetiljke kakor tudi vsakovrstno električno delo.

Informacije zastonj.

Cene jako nizke.

Lastna delalnica.

Angelini & Bernardon

TRST, ulica San Nicolò 13

Uvoz in izvoz

orožja in streliva

Na željo se pošljejo ceniki zastonj in poštuine prosto.

Delniška glavica: K 60 milijonov.

Reservni in varnost: ni zaklad: K 16 milijonov.

Centrala v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

PODRUŽNICE:

Brnu Budjevicah Iglavi Krakovu Lvovu Moravski Ostravi Olomucu Pardubicah Plznju Prostějovu Taboru Dunaju, Herreng. 12

Filialka ŽIVNOSTENSKÉ BANKE

Bančni prostori: VIA S. NICOLÒ šte. 30. v Trstu Menjalnica: VIA NUOVA šte. 29

TELEFON šte. 21-57.

:: Izvršuje vse bančne posle. ::

Obrestuje vloge na VLOŽNI KNJIŽICI po 4% na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje PREDUJEM na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje STAVBENE in CARINSKE KREDITE. Daje promese za vsa žrebanja. Zavaruje srečke proti kurznj izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.

Sprejema BORZNA NAROČILA

Brzojavni naslov: Živnostenska — Trst.

*) Glej »Edinost« od 6. t. m., št. 207.

Vsi Slovenci v slovensko trgovino V. Dobauschek Trst, ulica Giosuè Carducci II

Omenjena trdka si dovoljuje naznaniti cenjenim odjemalcem, kakor tudi slavnemu občinstvu, da ima popolno zalogo

najnov. jesensk. in zimskega blaga

Bogata izbira oblek za moške in dečke zimskih suknj (Paltó, Ulster, Raglau) površnikov, zimskih jopičev, jopičev, telovnikov, hlač, kostumov, suknj za dečke, nepremičljive pelerine itd. Nadalje ima veliko izbiro perila, kakor srajce, spodnje hlače, jopice, nogovice, ovrtniki, zaplestnice, kravate, čepice, dežniki itd. VELIKA IZBIRA pralnih hlač lastnega izdelka za delavce, monture, modre, rujave in rumene za kovače, strojevodje in mehanike. Zgotovlja o se moške obeke po meri v lastni krojačnici. Postrežba točna in solidna in cene jako nizke.

Priporoča se za blagohotno naklonjenost udani V. DOBAUSCHEK.

Evpeptična grenčica Stalda

MARCO F. MARTINOLICH, Mali Lošnj

Ta tekočina je bila od vseh takozvanih toničnih tekočin, povspesujočih prebavljanje, od zdravnikov pripoznana za najboljšo. — Ne glede na to, da je zelo prijetna za okus radi pravilne proporcije alkohola in aromatičnih snovi, ima tudi lastnost, da

ne vpliva dražljivo, kakor drugi slični izdelki.

Je izborni pripomoček v vseh adinamičnih boleznih in specijelno za prebavljanje, v malaričnih boleznih, anemiji, nevtrasteniji, infekcijah itd. Priporočljiva je rekonvalescentom vsake starosti in se jo jemlje lahko čisto ali pa z vinom, mineralno vodo, kavo itd.

Marco F. Martinolich

Zastopnik za Trst in Avstro-Ogrsko:

Via Boschello 2 Simone Jscoli Via Boschello 2

Moja pred štiridesetimi leti ustanovljena in na občni razstavi v Trstu odlikovana

tovarna sodov

avranje naročbe vsake vrste sodov, bodisi za vino, likere, tropinovec, olje, slivovec, marmelada itd. Jamčim za dobro delo in po nizkih cenah, da se ne bojim konkurentov. — Na dežlo pošiljam cene.

Fran Abram

Trst, ulica S. Francesco 44.

: Ignazio Potocni :
na vogalu ulice Riborgo in Beccherie.
opozarja svoje cenjene odjemalce, da je dobil nove pošiljateve za zimsko sezono. Obleke, suknje, ranglani, ulstri za moške in dečke. — Ima tudi NAJVEČJO ZALOGO blaga iz kojega napravi obleke po meri in po nizkih cenah.

Točne ure prodaja
Emilio Müller
najuglednejša in najstarejša prodajalnica ur v TRSTU
via Ponterosse, vogel Nuova 21
VELIKA IZBIRA
verzič, zlatih in srebrnih ur, kakor tudi stenskih ur vsake vrste
Gostovanje leto prodajalca 1910.

MANUFAKTURNA TRGOVINA
Ignac Perlmutter, Trst
Via Gatterl št. 7, I.
Velik izbor izgotovljenih moških oblek, manufaktur, in belega blaga, preprog, zagrijal, garniture, blaga za MOŽKE in ŽENSKO: OBLEKE.
Preti plačilu takoj in na obroke.

V dobroznani žganjarni
FERDINAND PEČENKO
v ulici Miramar št. 1
dobijo se vedno
pristne pijače I. vrste, kakor n. pr. žganje, slivovec in brinjevec
kakor tudi mrazle pijače
framboise, tamarindi in šemade

Antonio Spanghero
DEKORATIVNI SLIKAR
Naslednik trdke DELALNICA:
DOMENICO DELISE, Via Madonna 7.
Telefon 160 Trst Telefon 160.
VELIKA ZALOGA. — Papir za tapetiranje najboljših tovarn.
Prevzame vsakovrstna stavbna dela in dekoracije za sobe. — SPECIALITETA: Imitacije lesa in marmorja, izložne tablo.

Rogaška kisel. Templev
Radinski vrelec.
Najboljši mineralni vodi.
— ZASTOPNIK —
Laoko Križ - Pula
WIESENREITER & Co., TRST
via Gioachino Rossini 20.

Peter Zettin
trgovina čevljev. — Zalagatelj c. kr. deželnega žardarmerijskega poveljstva
TRST - ulica Giosuè Carducci št. 40
Nizke cene. Delo solidno in trajno
Prevzemajo se dela po meri fina in tudi priprosta.
Sprejemajo se tudi vsa ovrstni čevlji v popraviljanje.

: MIKUS :
naznanja slavnemu občinstvu, da je odprl poleg svoje pekarnice in sladničarne na trgu S. Francesco 7 tudi **PRODAJALNICO SLANINE** v kateri se dobijo razni salami, sir, mast, praške in graške gnjati ter gorke dunajske in kranj. klobase.
Priporoča se za obilen obisk.

Trgov.- obrtna zadruga v Trstu
via S. Francesco d'Assisi 2, I. n.
kjer je bila prej „Trž. posejli. in hranilnica“.
Poštno-branilni račun 74679. TELEFON 16-04
Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član, in jih obrestuje
4 1/2 %
Sprejema tudi vloge po 1 K na teden, tako, da se po 500 tednih dobi Kron 300.—
Sprejema hranilne kajifice tajnih zavodov in jih realizuje ne da bi se obrestovanje presegalo.
Daje posojila za razne obroke in proti mesečnim odplačili po K 2 od vsake K 100, tako, da se posojilo odplača v petih. — Dalejši se po K 20 in po K 2
Nadaljna pejsanja se dajejo v uradu med uradnimi urami, ki se: bo delavskih od 9. do 12. sep. in od 2. do 5. pop.
TRGOVSKO-OBRTNA ZADRUGA POSREDOVNA ZADRUGA S POSREDOVANJEM

P. N.
Dobropoznana MANUFAKTURNA TRGOVINA
A. Zafred
ki je bila že 30 let na Korzu št. 20 se je dne 24. avgusta preselila v ULICO NUOVA št. 36 (nasproti lekarne Zanetti).
Nadejam se, da me cenjeno občinstvo tudi v novih prostorih s svojim obiskom kar najboljše počasti zagotavljačo najtočnejšo in najsolidnejšo postrežbo z novim izbornim blagom.
Priporočujoč se z odličnim spoštovanjem **A. ZAFRED.**

Tržaška posojilnica in hranilnica
Piazza della Caserma št. 2. — Telefon 952.
Ima na razpolago Jekleno varnostno celico
ki je varna proti vplomu in požaru, v kateri so SHRAMBICE, ki se oddajajo strankam v najem in sicer
za celo leto kron 30, za četrt leta kron 12
za pol leta „ 20, za en mesec „ 6
Shrambice so 24 cm visoke, 24 cm široke, 48 cm globoke. Shrambice se more drugi odpreti kakor stranke, ki same osebo shranijo svoje stvari, kojih ni treba prijaviti.
Oddaja hranilne pušice
katere priporoča posebno starišem, da na ta najvarnejši in najzapečnejši način navajajo štediti svojo decu. Nadaljna pejsanja d-je zavod ob uradnih urah.

Pekarni in slaščičarni
BIAGIO MADON, TRST
ul. Ghenga št. 7 in ul. Caserma št. 12
ta preskrbljeni s sve im kruhom 4-krak na dan, kakor tudi s slaščicami in sladkarijami prepečenci prve vrste.
POSTREŽBA NA DOM

Limiment Capsici Comp.
nadomestek za
sidro Pain-Expeller
Pri nakupu tega priznanega izbornega sredstva za drgnjenje, ki se ga vobli storo v vseh lekarnah, naj se vedno pazi na varst eno znamko „SIDRO“
Dr. Richter-ja lekarna
„K. ZLATEMU ANGELJU“
Elizabethstrasse No. 5 neu

IVAN KRŽE
Trst - Piazza S. Giovanni št. 1
Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in pletenin, škafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih košev, jerbases in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov. — Priporoča svojo trgovsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje, emaila, kositerja ali cinka, nadalje pasamanterije, kletke itd. — Za gostilničarje pipe, kroge, zemljeno in stekleno posodo za vino.

Norberto Nachtigall
Trst, ulica Nuova 41, Trst
(Palača Salem) je prevzel ZASTOPNISTVO VELIKO SVICARSKO URARNE ter zamore radi tega prodajati vsakovrstne ure
po tovarniš. cenah.
Potrebščine za urarje se prodajo po najzmernejših cenah.

Prodajalnica usnja :
Trst, ul. Molino a Vento 7.
Bogata izbira telečjih barvanih kož, izborov usnja in francoske talatine kake tudi tu- in inozemske krznina
po cenah, da se ni bati konkurence
Gotov, da me sl. občinstvo počasti, biljaže udani **AGOSTINO di LIBERTI**

FILIP IVANISEVIĆ
zaloga dalmatinskega vina
lastni pridelek v Jassnicah pri Omišju
v ulici Valdirivo št. 17 (Telefon 1405)
v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All'Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati“, ulica Indrova št. 8, v katerih toči svoja vina I. vrste.

Český hostinec
v Trstu
Alla Meridionale
Via Belvedere
Češka gostilna
v Trstu

Maccari & Pross
Trst, Via Malcanton št. 9
Tkano in volneno blago
za moške v velikem izboru
po zelo ugodnih cenah.
Na zahtevo se dopoljuje uzorci gratis in franke.

Kupujte obleke samo v trgovini

BOHINEC & COMP.

Via delle Zorri 2 Trst Via S. Sazzaro 17
(Vogal za cerkvijo sv. Antona novega)

Velikanska zaloga

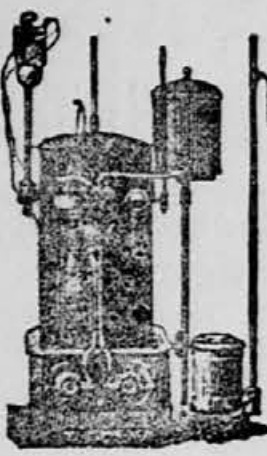
vsakovrstnih oblek, pov. šnikov, sukenj in kožuhov ZA GOSPODE in DEČKE. — NAJNOVEJŠE in NAJMODERNEJŠE v jopicah, mantilah, oblekah itd. ZA DAME in DEKLICE.

Sprejemajo se naročila za obleke po meri.

Priznana nizke, stalne cene.

Solidna in točna postrežba.

Popolne napeljave vode, plina in acetilena :

ZALOGA vseh v to stroko : sodajočih : predmetov.

SPECIALITETA: svetlike za ribarenje potrjene od c. kr. : namestništva. ...

Giuseppe Jesch

Trst, ulica Massimo D'Azeglio 3 telefon 15-98
Podružnica v Izoli (Piazza al Porto).

Osa. priv. in kr.

Austrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt
(ustanovljen leta 1855). — (Glavnica in reserve 185.000.000 kron).

Podružnica v TRSTU

Piazza Nuova št. 2 (lastno poslojje)
sprejme v svoje

jeklene varnostne celice
izdelane od svetovne tvrdke Arnheim v Berlinu
zajemljene proti požaru in vlomu. pohraščane in spravljane vrednot, kakor tudi samo pohraščane zaprtih zavojev, ter da v dotičnih jeklenih celicah v najam

varnostne šrambice (safes) :
različnih velikosti, v katerih se lahko shranijo vrednostni papirji, listine, dragulji itd.
(Varnostne celice ne more nihče drugi odpreti kakor stranke vzajemno z banko.)

Podružnica Kreditnega zavoda sprejema hranilne vloge na knjižicah in jih obrestuje do nadaljnjega obvestila

po 3 %.

Rentni davek plača direktno zavod.
Navi se tudi z vsimi bankovnimi posli, ter zavarovanjem proti zgubam na šabanju

Restauracija FINDING

Trst, Via Cologna 11

Vsako nedeljo in praznik

PLES

Vstop 40 stotink, po 8 uri 20 stotink.
K PLESU SVIRA MESTNA GODBA.

Prodajalica manufakturn. blaga

Enrico de Franceschi

Trst, ulica delle Poste št. 10
(vogal ulice Valdirivo)

VELIK IZBERA bombaževine, trliža, fuštanja, volnenega blaga, izdelanega moškega in ženskega perila in drobnih predmetov po najzmernejših cenah.

„Slavija“

Uzaj. zavarov. banka v Pragi

Rezer. fondi K 48.812.797.—
Izplačane odškodnine in kapitalije K 109.356.860.—

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slov.-narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu
V. CEGNAR, ul. Caserma 12, I.

AUTORIZOVANA

TRŽAŠK. POSREDOVALNICA

Aequedotto 9, I. nadstropje

Giorgio Illich, Trst

Zavod za posredovanje nakupa in prodaje nepremičnin in zemljišč, posojil na hipoteko, posredovanje, st. novanj, vil, zalog in trgovin.

Sprejemlje se uprava nepremičnin.

Najnovejša iznajdba! Brez vsake konkurence!

„Pathéphon“

edini perfektni govorilni aparat brez igle

Garantirani aparat za 5 let od K 45.— naprej.
Dvojne plošče (25 centimetrov) 250 „
Dvoje plošč (28 centimetrov) 450 „

Velik izbor slovenskih, hrvaških itd. plošč. — Katalogi gratis in franko

„PATHEFON“, Trst, Corso št. 28

V kratkem se odpre nova trgovina

STRUKEK & SEU - TRST

Via San Antonio štev. 12

Drobniarje, larače in potrebščine za potovanja. — VELIK IZBOR perila ovratnikov. NAJNIZJE CENE zapesnic, ovratnic, srac itd. NAJNIZJE CENE.

Največja zaloga odev, pregrinjaj in preprog

Pletena sagrinjala od 2 K 80 naprej, iz tkanine od 2 K 40 naprej, posteljni pregrinjaji z preprogo od 10 K naprej. Vitragas bar od 1 K 80 naprej, posteljna preproga do 1 K 280; preproge za po tleh ozke od 60 vinarjev naprej; popolne garniture sagrinjal z enakimi pregrinjali v vseh modernih barvah od 1 K 30 naprej. Tkanine za na pohištvo od 2 K naprej in Oretom s cvetlicami po 80 vinarjev in več m. Volnene odevje po K 7 in več. Odevje prešito iz satina lastni izdelek po K 11. Tarliže za žimnice po K 110 in več. Volna za žimnice belkasta 2 K 40 kilogram, bela dolga po 2 K 70 kilogram in več. Žime od 2 K naprej kilogram, Trava po 20—24 vinarjev kil. gram. Perila na meter za opravo nevest samo iz boljših tvrdk. Gotove rjuhe 150x50 po 3 K. obrobljene. Gotove rjuhe 150x250 iz čistega platna, obrobljene K 4-20 st.

Zaloga bombaževine in platna GIUSTO STRANSIAK

via Nuova št. 23, vogal S. Spiridione št. 6

EMPORIUM gramofonov, plošč in druge potrebščine

E. ZANETTI

Trst, ulica Cayana 4.

Najbolje okrobljena zaloga dežele. Izlaza plošč: velikih, do ovinov, slovenskih po 2 K komad. Vse druge znamke z 20% odbitka.

Krasni gramofoni po 18 kron

Veliki popustki preprodajalcem.

Katalogi zasloni. — Popravilnice

ZOBNI AMBULATORIJ

Umetno zobovje

Aleks. Lukež

konces. zobotehnik

ulica Nuova št. 13

I. nadstropje

od 9. do 12. in 2. do 5.

Tvrška ustanovljena leta 1877.

Schnabl & Co Succ. -- Trst

(Inženir G. Franc & J. Kranz)

Urad: ulica Niccolò Machiavelli št. 32.

Skladišča: ulica Gioachino Rossini.

Naslov za bazojavko: „Universum“ — Trst. Telefona: urad: št. 14-09. — Skladišče: št. 51.

Prodajajo po zmernih cenah:

Sesalke za vodo na transmieljo in na roko. Čepi vsake vrste za napeljavno vodo, plina in pare. Pipe, garnitije in tehnični predmeti vsake vrste. Motorji, stroji in kotli na pare. — Priporočajo svoj tehnični urad

za izdelovanje in oskrbljenje vsakovrstnih strojev za obrt

Geniki zasloni.

VAŽNO ZA VSAKEGA! POZOR!!

Gustavo Marco & C.

Trst, ulica Coroneo št. 45, Trst

TELEFON šte. 1930

Velika zaloga navađenega stekla, omaglenega in za uraz. Veliki izbor predmetov za lekarne in m. roditelne. Porcelanasta in zemljena ločevina, oekline, steklene itd. Velike množine predmetov iz steklene in porcelana. Lastni zavod za barvanje in okrašnje porcelana. Cene, da se ni bati konkurence. — Na zahtevo se pošlje cenik zastoj. — Dopisovanje v slovenskem jeziku. OMENJENA tvrdka, edina te troke v Trstu, priporoča se vsem slovenskim trgovcem.

Čisti samo s

Čistilni izvleček

Globus

čistilni izvleček

Najboljše čistilo za kovine na cvetu

Zastop.: Alberto Tedeschi

C. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtà

Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilanca 31. decembra 1909.

Zadružna glavnica (od kojih vplačano K 3.200.000)	8.000.000
Rezervni zakladi dobičkov	10.500.000
zaklad proti vpadanju vrednostij javnih efektov	2.233.625
Rezervni zaklad premij za zavarovanja	121.550.664
Zavarovanja na življenje v veljavi 31. decembra 1909	436.852.192
izplačane škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva (1838—1909)	600.985.892

Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih zavarovanja proti požaru, strelu, škodi vsled razstrelitve, atom kakor tudi prevozov po suhem in morju, skupa pogodbe za zavarovanje življenja po raznovrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačljive na življenja ali po smrti zavarovanca, doto otrok.

POZOR! **50.000**
 parov deviljev!
 4 pari deviljev
 za samo K 7-50

Radi tega, ker ni moglo veliko velikih trgov
 plačevati svojih računov, se je moral narediti
 veliko a nosilo deviljev zelo pod ceno spraviti
 na trg in v cenr. Jaz prodajem torej vsake-
 mur 2 para možkih in 2 para žensk-
 deviljev na največ iz ruja-ega ali črnega usnja,
 gal širnini, spred s zapirami, z mod o nabit-
 imi nenjenimi podplat, zelo elegantnih, naj-
 novejša Leona. Velikost po številci Vaj 4 pari
 s zaneje le kron 750

Pokličaj se po posvetni povestni.

H. SPINCARN, SCHUM - EXPORT
 KRAKOVÓ št. 240

Dovoljeno je menjati in tudi denar nazaj.

določene te-le učne ure: od 7-8 zvečer ob ponedeljkih in četrtkih. Ker se je pa od mnogih strani izrazil želja, da bi se ustanovili posebni kurzi za bančne uradnike, trgovske pomočnike itd., moremo danes poročati, da je gosp. učitelj hrvatskega jezika pripravljen vstreti tem opravičenim željam, samo bi bilo potrebno, da se gospodje, ki namerujejo zahajati v ta tečaj, priglasiijo odboru „R. K.“, ki posluje dnevno od 7-8 zv. v ljudski C.-M. šoli ul. Acquedotto, 22. III.

Tudi italijanski tečaj se ustanovi za začetnike in one, ki že nekoliko poznajo italijanski jezik. — Podrobnejša pojasnila daja imenovani g. učitelj hrvatskega jezika.

Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov. Naša ljubljanska podružnica priredi danes popoldne svoj prvi izlet v Sežano. Ljubljanci pridejo z vlaki št. 35 in 73. Najprvo gredo v Lipico, potem pa je skupni sestanek v gostilni „Pri Stolfi“.

Vabimo vse tovaršice, da bi prišli vsi, ki količkaj morejo, da počastimo ljubljanske prijatelje. — Tržačani gremo z južnega kolodvora ob 1 in tri četrti popoldne, ali pa peš do Opčin, od tu pa kar z avtomobilom proti Sežani.

Odbor D. j. ž. u.

Trgovcem v posojilo! Ker se toliko povprašuje za večerne oziroma nedeljske tečaje trg. vajencev, je odbor T. I. D. storil primerne korake, da se ti otvorijo v najkrajšem času.

Danes večer se vrši damski venček v Trg. izobr. društvu ul. S. Francesco 2. ob 7. uri zvečer. Za neplesalce ožilo zabave. Čisti dobiček je namenjen trg. tečajem.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani.

Sprejmejo se: 0 knjigovodja, 1 kontorist, 1 poslovodja, 5 pomočnikov mešane stroke, 0 pomočnik železninske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 4 pomočniki specerijske stroke, 1 pomočnik galanterijske stroke, 0 blagajničarka, 0 kontoristinja, 4 prodajalke, 9 učencev, 1 učenka, 0 potnik, 0 korespondent, 0 skladiščnik, 0 potnik.

Službe iščejo: 2 knjigovodji, 0 skladiščnik, 2 kontoristi, 2 poslovodja, 3 potniki, 16 pomočnikov mešane stroke, 5 pomočnikov železninske stroke, 8 pomočnikov manufakturne stroke, 10 pomočnikov specerijske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 7 kontoristinj, 8 blagajničark, 11 prodajalk, 0 korespondent, 5 učencev, 2 učenki.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Izjava. Z ozirom nato, da je bil prošega meseca pri c. k. okrajnem kot kazenskem sodišču v Komnu obsojen radi žaljenja časti sodruga Jožeta Kopača neki Josip Škerjanc, se raznašajo po socialnih demokratih med železničarji vesti, češ, da sem jaz podpisani ta obsojenec, da sem bil jaz obsojen na sedem dni zapora in plačilo okrog 120 K stroškov. Izjavljam, da meni o kaki taki obsodbi ni čisto nič znano in da bom vsakogar, ki bi trosil o meni take žaljive neresnice, zasledoval sodnijskim potom!

V Trstu, dne 12. nov. 1910.

Ivan Škerjanc

progni mojster, južni kolodvor.

Zvedeli smo da namerava zagrebška tvrdka Henrik Franck-a sinovi otvoriti na slovenskih tleh, v Kranjski deželi, svojo novo podružniško podjetje in da bo vodstvo, uradništvo in potovalci slovenske narodnosti in da se bo tudi delavstvo najemalo iz najbližje okolice. Tudi za pridelovanje cikorijskih korenin se bode tvrdka vsestransko potrudila.

Tržaška mala kronika.

Svedrovci zopet na delu. Evgen Chiarini patent. mešetar ima svojo pisarno na Rivi Pescatori. Včeraj zjutraj, ko je prišel v pisarno, je opazil, da so po noči neznani svedrovci prevrtili blagajno od zgoraj in odnesli 750 K. V blagajni je pa bilo še 5000 K, do katerih pa niso mogli svedrovci priti. O svedrovcih ni duha ni sluha.

Loterijske številke, izžrebane dne 12. novembra:

Gradec	32	21	3	81	23
Dunaj	52	39	40	23	38

Koledar in vreme. — Danes: 26. ned. po Bink. Stanislav Kostka. — Jutri: Josafat šk. muč.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne 10° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. — Hladni vetrovi. Temperatura malo spremenjena.

Naše gledališče.

Kdor se hoče danes ob 4. uri popoldne res prav dobro zabavati, ne sme zamuditi prekrasne burke

„UGRABLJENE SABINKE“.

Ta res izborna burka, polna neprisiljenega humorja in dobrih dvotipov je dosegla pri nas in povsod drugod kar najlepši uspeh. — Upamo, da se bodo vsi, ki si jo

danes popoldne ogledajo, nasmejali do dobra.

Zvečer ob 8. uri bomo pa videli pri nas prvič v slovenskem jeziku nad vse lep igrokaz

„RDEČI TALAR“. (La robe rouge).

Glavne vloge v tej igri imajo gospod in gospa Dragutinovič, gospa Ponikvarjeva ter g. Stoka. O vsebini igre govori današnji „Podlistek“. Igra je izvrstno naštudirana, o tem smo se prepričali na generalni vaji v petek zvečer. In vsi, ki jo bodo videli danes zvečer, bodo prepričani o lepoti in dramskih akordih. — Opozarjamo, da predstava konča že hitro po 10. uri, tako, da se vsak lahko posluži še tramvaja.

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. Danes pop.

„Nozze istriane“; zvečer Puccini-jeva opera „Madame Butterfly“.

EDEN. Danes dve varijetetni predstavi.

Društvene vesti.

Trgovsko izobraževalno društvo bo imelo svoj občni zbor v nedeljo dne 27. t. m. ob 2 uri popoldne v društveni dvorani v ul. S. Francesco št. 2 I. nadstr. Dnevni red: 1) Volitev predsednika. — 2) Volitev ostalega odbora. — 3) Slučajnosti. — Št. 21. dr. pr. določa, da se imajo samostojni predlogi, namenjeni za občni zbor, vsaj osem dni poprej naznaniti društvenemu odboru, drugače se ne razpravlja o njih.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ v Trstu. Jutri zvečer (ponedeljek) ob 8. uri skupna pevška vaja za mešani zbor v dvorani „Slavjanske čitalnice“.

Pevovodja.

Današnji zabavni večer pevskega društ. Trst se prične ob 6 uri zvečer v prostorih „Gosp. društva“ v Rojanu (pri vdovi Bole).

Odsek „Sokola“ v Rojanu bo imei od danes naprej vsako nedeljo ob 6. uri zvečer plesne vaje v dvorani „Kons. društva“ v Rojanu.

Damski odsek Trgov. izobr. društva priredi danes v nedeljo dne 13. t. m. v društvenih prostorih svoj venček. Lanski damski venček je naklonil naši Ciril Metodovi družbi 100 K čistega dobička. Letos pa priredijo naše dične gospice zabavo v korist društva, ki izobrazuje v svojih trgovskih tečajih 70 učenk. Na vspehu so: šaljiva pošta, srečkanje, ameriška tombola, valček z dekoracijami, ples. — Svirali bo orkester. Vstopnina za nečlane K 1.20, člene 80 st., dame 40 st.

Nar. del. organizacija.

Članom N. D. O. naznanjam, da se vplačevanje članarine NDO. v uradu NDO. v ulici Lavatolo št. 1 odsedaj naprej zopet lahko vrši ob navadnih uradnih urah, namreč od 9. do 12. dopoldne in od 4. do 8. ure zvečer. Odbor N. D. O.

Krajevna skupina N. D. O. v Rojanu sklicuje za danes, dne 13. t. m., vse cenjene tovaršice na skupen pogovor v gostilno konsumnega društva v Rojanu ob 10. uri zjutraj. Ker gre za zelo važne stvari, vabljeni so vsi tovarši, da se tega sestanka udeležijo.

DAROVL

— Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu je nabrala gosp. Jelka Rapotec na svatbi g. Ivana Rapotca in g. Marije Ivančičeve 14 K 72 stot. g. Avguštin Trojanšek je dodal na vse to veselje še 2 K. Iskrena hvala vrlji g. nabiralki in gg. darovalcem! — Denar je naložen v „Trgovski obrtni zadrugi“!

— Za Politično društvo „Edinost“ je daroval g. L. S. kron 4 z namenom, da bi ga še marsikdo drugi posnemal. Živel! Denar hrani uprava.

— Za svetoivansko podružnico daroval Vnče Bati-le-ore Svetoivančan 1 K. V izkazu v „Edinosti“ št. 311 je med učitelji - darovalci za Trnovčevo knjigo izostalo po ne-ljubi pomoti ime g. Fr. Pelizzon, kar se lahko sklepa iz računa.

— Za Magdalensko podružnico CMD so nabrali rodoljubi na osmici gosp. Ignaca Bačerja pri sv. M. M. spodnji med veselo družbo na Martinov večer K 5.

— V št. 307 „Edinosti“ dne 6. t. m. izkazani dar 8 K udov konz. dr. „Adrija“ v Rocolu je vložen na stavbeni sklad slov. šole pri sv. Jakobu.

Vesti iz Goriške.

x Iz Podgore. Delavec Perko Kristijan je padel na delu tako nesrečno, da je že

Henrik pl. Chicchio

.. Via Stadion 35 ..

Velik izbor Plaque-verižic garantiranih in privržen v. Naprstni ki, zapestnice, igle z ali brez dijamantov. Zlate, srebrne, nikelnate ali jeklene ure — Regulatorji iz prvih tvornic. „ZENIT, OMEGA“.

Sprajema vsako popravilo z garancijo enega leta

Na obroke! Jakob Dubinsky Na obroke!

Trst, ul. dell' Olmo št. 1, II. nad.

VELIKA IZBERA

izgotovljen. oblek za gospode in manuf. blaga ter moške in ženske suknje.

Ugodni pogoji za plačila na obroke. Cene brez konkurence.

Trst, ulica dell' Olmo št. 1, II. n.

Brosch & Laurenčič

Manufakturna trgovina

Via Nuova šte. 40 (vogal Via S. Giovanni) Via Nuova šte. 40.

Za nastopajočo sezono

so prišle velike množine volnenega blaga, fuštnja, pikeš-flanele, law-tennis od 40 vln. naprej. Volnene in prešite odeje, velika zaloga voln nih rut razne kakovosti in velikosti. Popolna izbira platenic iz volne in bombaževine za ženske in moške ter otroke. SPECIALITE A perila in zaloga triža od 1 K naprej.

Dobroznana trgovina

Bertoli & Sbuelz

Trst, Trg Barriera vecchia 1 in 2

ima na prodaj po izvanredno znižanih cenah

velik izbor barvanega fuštanja,

bombaževine, platna, perila itd. Majo iz bombažev. in volne rute, ovratnice in volnene nogovice. Zavese in blago za pokrivanje pohištva, preproge, prešite odeje iz lastne tovarne in volnene odeje ter volna in žima za žimnice.

Vsak, kdor hoče biti zadovoljen, naj si nakupi potrebno v tej trgovini, kjer so cene tako nizke, da se ne bojé nikake konkurence.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Celovcu, Sarajevu in Spljetu

Delniška glavnica K 5.000.000.

Rezervni zaklad K 450.000.

obavlja najkulantneje vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod jako povoljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja - Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi **4½ %**

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

Mnogo sreče zaročenci!

Zaročeni se pristan blišči že na roki in kmalu bo treba vti k poroki. Goto o vam delajo mnogo skrbi pohištvo, perilo in druge stvari: kako bi dobili po ceni blago, ki tudi okusno je, trajno lepo. Ne belite glav si s skrbmi, kaj ne veste, da niso skrbi za presrečno nevesto. P.e. **HEDŽET - KORI N-KOM** urno postoj, skrbi nepotrebnih otreseš se kaj, oglej le, nevesta, si ceno blago, gotovo tam kupiš si balo svojo.

HEDŽET & KORITNIK - GORICA
vogal Corso Verdi in ulice Scuole šte. 7.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

Via S. Lucia 5-18

Via S. Lucia 5-18

BOGATA IN LEPA IZBERA FINEGA IN NAVADNEGA POHIŠTVA TAPETARIJ DELO SOLIDNO in vsakovrstnih solite. CENE ZMERNE.

Zaloga pohištva Trst
Via Santa Lucia 5

Dober tek!

Zdravi želodec imamo in ne tišči nas v želodec, nimamo več bolečin, odkar rabimo Fellerjeve odvajajoče Rhabarber-kroglice z zn. „Elsapillen“. Povemo Vam iz izkušnje, poskusite jih tudi, one uredijo odvajanje in povspešujejo prebavljanje. 6 škatljic franko 4 kron. Izdelovatelj in apotekar E. V. FELLER, Stubica, Elsaplatz šte. 264 (Hrvatsko).

drugi dan umrl. Tragično je to, da je tudi njegov oče pred 10 leti padel in si pri tem zlomil obe roki. Odravil je bil sicer površno, končno pa je umrl na posledicah padca. Kristijan je bil njegov edini sin in glavna opora matere.

x **Trg za živino.** Minoli četrtek je bilo na živinskem trgu 800 volov, 750 prašičev, 85 tetet in 4 konji. Kupčija je bila živahna.

x **Deželna davščina na pivo.** Leta 1909 je dobila dežela na davščini od piva K 159.526-05, to je 9.174-84 manj nego leta 1908.

Razlika med enim in drugim letom se daje razlagati s tem, da je bila lanska leta obilna vinska letina.

x **Drznosti tatov.** Tatovi, ki so se pojavili zadnje dni v mestu in na deželi, postajajo vedno drznejši. V petek so vložili o belem dnevu v vilo Claudy proti Soškemu mostu. V stanovanju je bila sama gospa doma. Ko je začela ropot v bližnji sobi, je zaklicala „Kdo je tam?“ Tatovi so jej drzno odgovorili: „Dolgoprsteži!“ Na to je gospa ustrelila z revolverjem trikrat proti dotičnim vratom, na kar so tatovi pobrali šila in kopita. Gospa se je nato spustila po rjuhi, ki jo je privezala na okno, v park, ter je stekla klicati na pomoč. Ko je prišla straža na lice mesta, ni bilo več sledi o tatovih. Gospa ne pogrša ničesar, da-si je bilo v miznicah denarja in dragocenosti; tatove je očitno preplašil nepričakovani pogum gospe.

x **Shod goriške podružnice društva poštinih uradnikov** se bo vršil v nedeljo 13. t. m. ob 4 uri pop v dvorani „Angelo d'oro“. Na dnevnem redu je: 1. službena pragmatika, 2. Draginjska doklada. Na ta shod so vabljene vsi državni uradniki goriški. Glasom družbenih pravil poštinih uradnikov so le člani upravičeni udeležiti se debate in sklepanja o dnevnem redu. Shod se vrši po § 2.

x **Pozor pred tatovi!** Minoli četrtek so udrili tatovi v stanovanje odvetnika dr. Tume. Odnegli so briljantne uhane gospe in druge dragocenosti v vrednosti 4000 K. O uzmovih ni sledu. V Gorici se je policija pomnožila, a kakor se vidi, nje število nikakor še ne zadošča.

Razne vesti.

Nekaj o poštinih selih na Krasu. — Pred nekoliko tednov sem dobil po pošti neko pismo, v katerem me je dotičnik prosil nekega pojasnila. Njegovi želji sem ustregel. Čez dnij sva se z dotičnikom sešla. V moje največje začudenje pa me je mož prijel, zakaj da mu nisem nič odgovoril? — Zatrdil mi, da sem takoj odgovoril, sem se poslovil od njega. Čez nekaj dnij sem jaz njemu pisal, proseč ga odgovora, ki pa ni došel tako hitro, kakor bi bil moral in — mogel. Dobil sem ta odgovor šele čez nekoliko dnij. Dotičnik me je prosil oproščenja, ker me je bil zadnjič nekoliko hudo prijel, kajti dobil da je obe moji pismi. Šel je bil — namenjen na polje — mimo občinskega urada. Župan ga je pozval, naj stopi notri. Vstopivši je vzrl v rokah župana — moji pismi. Župan je menil: To je še od minolega tedna!

Sedaj pa naj kdo reče, da ni naš pismoša imeniten mož, ko ima — župana za svojega pomočnika. Vspricho takega poslovanja moram dotičnikom, ki imajo naznati kak slučaj smrti, svetovati, naj store to vsaj 14 dni pred žalostnim dogodkom, če hočejo, da dotični naslovijenci dospejo pravočasno na pogreb.

BRZOJAVNE VESTI.

Iz delegacij.

DUNAJ 12. Današnja seja avstrijskih delegacij je bila odprta ob 10. uri 45 min. zjutraj.

Seitz in drugi so predložili na vojne ministra interpelacijo, v kateri ga vprašajo, če je resničen glas, da so vojne oblasti dale državnemu pravdnstvu instrukcije, naj zaplenijo v časopisih članke, ki razpravljajo o vojaških stvareh.

Del. Nemec (socialist) je rekel, da se bosanskega deželnega statuta ne more smatrati kakor ustavo. Z aneksijo se ni končano bosansko vprašanje. — Sedaj pridejo na red državnopravni zamotljaji. — Fakultativnega odkupa kmetov ne želi nikdo, izvemši morda vlado. Govornik svetuje dr. Kranač-u naj očisti avstrijski slavizem, mesto da pridiguje novoslavizem. Govornik je zahteval, da se osnuje za Bosno obrtno sodnijo ter druge institucije v korist delavstva, ter da se dovoli delavcem v Bosni vsaj one pravice, ki jih imajo oni v Avstriji. Rekel je, bodo socialisti glasovali proti proračunu.

Latoru je zahteval od ministerskega predsednika pojasnila glede dalmatinskih železnic.

Ministerski predsednik Bienerth se je skliceval na svojo izjavo v odseku, kjer se je izrekel za železnico po unski dolini, mesto one skozi Liko.

Izjavil je, da stori vlada vse, da se zgradi ena ali druga črta. Rekel je, da stori

vlada vse, da se odstrani tudi ovire glede železniške zveze Bugojno-Aršana.

Del. Šusteršič je napadal skupnega finančnega ministra barona Buriana radi agrarne banke in je predlagal tozadevno revolucijo. — Govorili so še del. Renner, Stumpf in Masaryk. Nato je bila razprava prekinjena. Prihodnja seja v ponedeljek.

DUNAJ 12. Ogrska delegacija je na današnji predpoludanski seji nadaljevala razpravo o proračunu ministerstva za unanje stvari.

Bosanski deželni zbor.

SARAJEVO 17. Deželna vlada je predložila deželnemu zboru predlog glede ureditve mer in uteži in glede splošnega pridobinskega davka, nadalje zakonski načrt glede ustanovitve bosansko-hercegovske poštne hranilnice.

Stanje srbskega prestolonaslednika.

BELIGRAD 11. O stanju prestolonaslednika Aleksandra je bil danes ob 9. uri predpoludne izdan sledeči buletin: Prestolonaslednik je v minoli noči spal neprestano. Temperatura je znašala danes zjutraj 37-2, utripanje 80, dihanje 22.

Deficit Grške.

DUNAJ 12. „Fremdenblatt“ poroča iz Aten: Govori se, da bo deficit za upravno leto znašal 10 milijonov drahem. Zagotavlja se, da najme Grška v kratkem novo posojilo.

Viharji in poplave.

BOULOGNE SUR MERE 11. — Vsled viharja se je razbilo več ladij, mej temi tudi neki rešilni čoln; utonilo je 10 ljudi, 11 jih pogrešajo. Sodi se, da je tudi več drugih ladij izgubilo posadke. Štirje carinski stražniki so izginili.

BEROLIN 11. Vsled snežnih viharjev je prekinjena brzojavna zveza s severno Nemčijo in Dansko.

BEROLIN 12. Snežni vihar, ki je razsajal v Berlinu in okolici, je napravil veliko škodo izlazi v gozdih. Ponesrečilo je tudi več ljudi. Ker so brzojavne in telefonske zveze pretrgane, manjkajo nadaljne vesti.

PARIZ 11. Iz mnogih krajev z dežele in iz obmorskih pokrajin poročajo o poplavih. Glasom doslej dospelih vesti je vsled neurja ob zapadni obali in v obmorskem ozemlju Srednjega morja utonilo šest oseb.

Tolstoj izginil iz Jasnaje Poljane.

PETROGRAD 12. Petr. brz. ag. izjavlja, da je resnično potočilo nekega varšavskega lista, češ, da je grof Tolstoj s svojim telesnim zdravnikom zapustil Jasnajo Poljano in da hoče zadnje dni preživeti v samoti.

TULA 12. V pismu, ki ga je pustil grof Tolstoj, piše, da so razmere, v katerih živi, v protislovju z idejami, ki jih propoveduje. On ne more tako živeti. Tudi če se bo seznanilo za njegovo bivanje, se ne povrne nazaj. Vsa rodbina, izvemši sina Leona, ki živi v inozemstvu, je zbrana v Jasni Poljani. Žalost rodbine, izlasti grofice je nepopisna. Tolstega so dne 10. novembra videli v Makovskem v nekem vagonu moskovsko-kurske železnice in pozneje v nekem vagonu rjasanske železnice. Sodi se, da se je Tolstoj podal v optiški samostan v guberniji Kaluga.

Ruska дума.

PETROGRAD 12. (Petr. brz. ag.) Drž. дума je dovršila generalno debato o ljudskoškolskem zakonu in je z vsemi proti glasovom najskrajnejše desnice in socialnih demokratov vsprejela prehod k čitanju posamičnih členov.

Kolera.

BUDIMPEŠTA 12. (Ogr. biro). Ministerstvu za notranje stvari je z Sombora dospela vest, da je tamkaj na novo obolelo na kolero 8 oseb, ena je umrla. — Včeraj so iz Padove (županija Bač-Bodrog) javili 2 slučaja.

CARIGRAD 12. Včeraj je obbolelo na kolero 29, umrlo pa 16 oseb. Slučaji kolere se čim dalje bolj množe.

CARIGRAD 12. Danes je obbolelo na kolero 21, umrlo pa 11 oseb. V prvem in drugem armadnem zboru je na kolero obbolelo 144, umrlo pa 91 vojakov.

Dunaj 12. Sinoči se je tukaj vršil shod italijanskih dijakov, na katerem so razpravljali o vseučiliščnem vprašanju.

Lizbona 12. Novi člani portugalskega episkopata (evropskega kontinenta) so sedaj zbrani pri patrijarhu in se posvetujejo o odnošajih med državo in cerkvijo.

Madrid 12. Ministerski predsednik je izjavil, da se poslanik pri Vatikanu Ojeda ne vrne več na svoje mesto. Ako bo potreba, bo imenovan poslanikom pri Vatikanu drugi diplomat.

Celovec 12. Zasedanje koroškega deželnega zbora je bilo danes zaključeno.

Inomost 12. Danes je bilo zaključeno zasedanje tirolskega dež. zbora.

Belgrad 12. Finančni odsek je predložil skupščini poročilo, v katerem priporoča naj skupščina odobri avstro-ogrsko-srbsko trgovinsko pogodbo.

Turin 11. Princ Viktor Napoleon, ki se v ponedeljek poroči z belgijsko princesinjo Klementino, je danes došel semkaj in se nastanil v kraljevski palači.

Neumorno deluje „Prva kranjska tovarna testenin“ v Ilirski Bistrici, da spravi svoj izdelek na višek. Kakor se nam poroča upeljuje sedaj novo vrsto „PEKATET“, ki so valjane in rezane prav tako, kakor doma. Te vrste izdeluje pa le v najboljših kakovostih in sicer s štirimi in osmimi rumenjaki. Vdobivajo se le v vrečah in škatljicah po 1/2 in 1/4 klg. Ne dvomimo, da bodo naše gospodinje tudi po teh vrstah pridno segale.

Znana tovarna likerov, konjaka in veletrgovina vina K. PFEIFER in sinovi v Pragi ustanovila je v Trstu, ulica Bartoletti (Kjadin) svojo podružnico.

Ima veliko zalogo vermuta in marsale, da lahko tekmuje s tujimi pridelki. Ta trdka je ustanovljena leta 1881 in je bila na zadnji pariški razstavi odlikovana. Glej oglas na strani IX. današnjega lista.

Večkrat se nudi prilika priporočiti dobro obvezno sredstvo. Eno najboljših je vsakakor splošno znano domače mazilo iz lekarne B. FRAGNER-ja, c. k. dvornega zaglagatelja v Pragi. Deluje antiseptično in hladilno ter ne izgubi tudi po več letih svoje moči. Zatorej naj ne bo hiše, ki je ne bi uporabljali.

Pošiljatve, komisije in zastopstva: Giov. di G. Kanobel Trst ul. Belvedere 9, Telefon št. 23-87. Sprejema plačila carie za vsakovrstno blago, prejema in oddaja na dom, pošiljatve po morju in železnici. Prejem kovčgov kakor tudi prevažanje pohištva v mestu in na vse kraje.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 st. besede. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj lns. oddelku.

si iščeta fante, dobršaj sra. Pisma se prosi pod „M. F.“ in „M. P. 22“ na lns. ratoli oddelku Edinosti.

Dve mladi korošici si iščeta fante, dobršaj sra. Pisma se prosi pod „M. F.“ in „M. P. 22“ na lns. ratoli oddelku Edinosti.

Odda se meblenovana soba v ulici Commerciale 14, III., levo. 1912

Oddasti se 2 meblenovani sobi, če mogoče dvema prijateljem. Le a lega, v razgledu na morje. Popolna čistost. Naslov pove Edinost 1913

Mal stanovanja se oddajo v našem v Rojanu. Obrniti se je v ulici Gappa 16, Zganjanca. 1914

Slovenci! Okoličani! Ne zamudite prilike se prepričati o dobri in čisti hrani v na novo odprti kuhinji in kava ni, ulica S. tte Fontane 7. 1917

Ljudska kavarna dobro obkajana je na prodaj. Naslov: Via Alessandro Vittoria 2 (ex Madonna 54) 1915

Slovenskim damam priporoča se dobnšaj ja, katere izdeluje moderno in točno po zahtevi in nizki ceni, ven širjaja in navadnejša dela, za obilen obisk V. o. č. šivilja, Belvedere 23, I. 9. 1909

„Ljubomir“ v četrtek ob istem času. 1916

V našem Inseratnem oddelku ležijo nedvigljene ponudbe pod „Zanesljiva“ in pod „1674“.

Pekarna in sladčičarna „Ivan Pertot-Susč“ Trst, via Caviana št. 17 (nasproti sodišču). Zlagatelj družva „Società Cooperativa fra impiegat privati“ v Trstu. — Večkrat na dan svež kruh. Najb. sladčice. Pšilja na dom. Prema naročila za vsako pecivo. Velika zaloga moke. Majdičeve in drugih prvih mlinov po nizki ceni. 1816

Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Ponterosso št. 6 Trgova jestvin in kol nital. Zaloga sveč, mila in čistila v prd. 4. uže sv. Ciria in Metoda. Priporoča se Ivan Bidovec 1816

Josip Tavčar Trst, ulica Carosson št. 16 Pekarna in sladčičarna s po družico v ulici Molin grande št. 9. Popolnoma na novo urejena. Svež kruh večkrat na dan. Postrežba učna na dom. 677

Zivčne bolezni in bolezni sri zginejo ako se uporablja naš autentianne kope i z oglikovno kislino. Vir zdravja za vsak. hišo Najzboru jki apa sta za mavažo. Proskti brezplačno pri izšarju F. Lipovs v. Praga II. 513 1734

Robert Cian, urar Trst, V. Carlo Ghega št. 8, prodaja žepne in stenske ure ter sprejema vsako popraviljanje po nizki ceni z dvoletnim jamstvom. 1712

Modistirja prodaja elegantne klouze carui ran, izdelane in remoderni uje Cne zmernie. Via Nuo a 45, III. 1777

Ivan Štrancer mizar, avtorizov. za pokladanje „parketov z veliko zalogo istih vsakovrstne velikosti hrastovega in bukovega lesa. — TRST, Via Foscolo 9. 923

Naznanj m da sem odprl gostino v ulici San Marco 21. ločin vasso vršna vina in budjev ško pivo. Mreča in gurka jed la vidno na razpolago. Za ceneli obisk se priporoča Viktor K. šic. 1667

Sadnega drevja več tisoč krepko rasilah jablan, hrušč, crešeni, brešev, gorih vr t. Bilf 30.000 zavarovano najpolje Montisole in Riparje odda po ugodni ceni. Vinar sko sadjarsko društvo v Ribenbrcu. 1743

Stenograf večš slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, dober strojepisec, z večletno prakso, prosi mesta. Naslov Inseratni oddelku Edinosti 1904

Lepa meblenovana soba z razgledom na ulico se odda s 1. decembrom. Belvedere 34, II n. vrata 12. 1903

Proda se hiša, 8 pr storov in klet, 700 kvadratnih metrov zemlje, pripraven prostor za gostilno ali prodajalno. Cna zmerna. — Obrniti se na Josipa Mačusa, Kronberg pri Gorici šte. 98 1899

Ženitbena ponudba. O. kr. poduradnik 27 let star, se želi seznaniti z m'ado, simpatično dobro vzgojeno gospodnjo, z nekaj tisoč kronami. Resne ponudbe pod „SRECA 156“ poštno-ležeče pošta Corso Stadion do 20. t. m. 1901

Odda se takoj čedna, meblenovana soba v ulici Media 7, I. n. 1900

Slovenci, posebno pa Vipavci!

Da ne bodete imeli izgovora, da Vam nisem naznanil, ako Vas bo g'ava bolela po loštenju auri sinskem v in u, torej Vas opozarjam in obnem vabim, da prdete v ulico San Cillino šte. 1096 t. j. pri sv. Ivanu. Pri meni dobite izvrstno domačo kapljico lastnega pridelka, katero priporočam vsakomur. Na svidenje. — Štefan Kaučič, Domberg. 1920

Priporoča se mesnica TOMAŽA ZADNIKA v Trstu, Piazza S. Giovanni šte. 6. Prodaja se goveje meso, telečje, jančje, vsakovrstna perutnina in sveže meso. 717

Josip Stofa mizar,ski mojster, Trst, ulica Belvedere šte. 8 izvvršuje vsakovrstna mizararska d. ia.

Franjo Makovec TRST ul. Molin grande št. 40 Priporoča slav. občinstvu svojo pekarno in sladčičarno, v kateri se dobi večkrat na dan svež kruh in sladčice. Zaloga moke in likerov v steklenicah. Sprejemajo se peciva vsake vrste. Postrežba tudi na dom. 869

Na Opčinah se prodaja trgovina z mešanim blagom in z vsa opravilo. Lastnik Zorko. 1866

Odda se meblenovana soba v ulici Barriera št. 22, IV., desno. 1889

Proda se zemljišče v Rojanu (Scala Santa) 500 k'šefrov. Pojasnila daje lastnik Franc Fait - Rojan št. 296 (65). 1897

Odda se čedna meblenovana soba. Barriera 13, IV. n. levo. 1891

32-letni mladenič z dobro službo, se želi spoznati z gospodnjo, katera bi imela 600 do 700 Kron gotovine v svrhu ženitve. Ponudbe pod „Balkan“, poštno ležeče, pošta Škedenj do 12. tega meseca. 1889

Prilika. Kuhinjska oprava iz aluminija, K 50. Specialiteta: predmeti za darove. Umbe to Cessa — Trst via Ca'erna 11. 1864

Prisrni, dober brinjevec se vdobi pri Lovru Šibeniku v Šiški pri Ljubljani. 1881

Zdravilno pivo

dvojnega kvasa
založna marka „Sveti Štefan“

Glasoviti profesor zdravnik Karl von Nooden, ravnatelj prve dunajske zdravniške klinike, izjavlja, da je **pivo dvojnega kvasa založna marka „Sveti Štefan“** zelo upliven priporoček za želodčne bolezni in za nervozne osebe.

Zaloga: Trst, via Valdirivo št. 32.
Telefon št. 2201. (B.)

Matija Škabar

Žalostnim srcem naznamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš preljubljeni oče

Matija Škabar

danes ob 10. uri zjutraj, po dolgi in mučni bolezni previden s svetotajstvi mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnega bo v ponedeljek, dne 14. t. m. ob 3. uri pop iz hiše žalosti v Barkovljah šte. 421.

BARKOVLJE pri Trstu, dne 12. novembra 1910.

Žalujoča družina.
Novo Pogrebno Podjetje, Trst, Corso 49.

Matija Škabar

danes ob 10. ur zjutraj po dolgi bolezni, prvič en s svetotajstvi za umirajočo mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v ponedeljek ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti v Barkovljah.

BARKOVLJE pri Trstu, dne 12. novembra 1910.

Odpor Pogrebne druž. v Barkovljah.

Zapomni si podobo in ime „OTTOMAN“ (Cigaretni papir ali ovojke), kajti s ponarejanjem se hoče konsumente zavajati!

OTTOMAN

Mlekarna Laak, TRST, Via Molin
pisciole 1. Podpisana
znamenja slav. občinstva, da je prenesla na svoje
ime obremena mlekarna Laak. Prodaja se vsaki
dan sveže mleko in g. spodarke uprave LAAK. Rama
maslaca, najboljši kruh in Graca, zdravstveni kruh
in vsakovrstne sladčice vsaki dan sveže. Prodaja
piva v steklenicah, ter vina L. vrste. Specialitet kiselo
mleko, bolgarsko Jankurt in Kefir.
Priporoča se **Josefina Salomon.**

Hermangild Trocca
Barriera vecchia šte. 3
ima velike zalogo
umrvaških predmetov
VENCI

ed poročana in biserav vezanib z me-
deno žico, od umetnih cvetie s trse
kovi in napisi.
Slike na porcelanastih ploščah za spomenike
Najnižje konkurenčne cene.

Bogomil Pino
v Trstu, ulica
Vincen. Bellini 13
nasproti cerkvi
sv. Antona novca.
Vsakov. verižic
po tov cenah.

J. KRASA & Co.
Prva praška reklamna in oprava
tiskalstva v Pragi
Bogato tovarniško skladišče
reklamnih vrvic
za vezanje p-ketov. — GLAVNO ZA-
SIOPSTVO S SKLADIŠČEM
UGO REVA, Trst trg Scorcola 4
Telefon št. 1. 79.

..... Salvator Iglesias y Comas
Zamaški in španjski šuri
lastnega pridelka. - Tovarna v San Feliu de Guixols (Španjska).
Zaloga v Trstu, ulica Paduina št. 8, Trst.

„Alla Fiduccia“ - Trst
Via Scorzerla šte. 4 (vagal Arcata, hiša Caccia)
Velik izbor oblek
po najnižjih cenah

Suknje za moške od K 19 dalje; Rauglasi za dečke od K 16 dalje;
Anglani najnoviji od 24-26 K dalje; Suknjice za dečke od 10-11
K dalje; Kostimi iz blaga za otroke od 2 do 10 let po K 6 in dalje;
Obleke za moške od 18 K dalje; Suknjice (Mikado) volna, ovratnik
Astrahan za moške po K 14 dalje; enako blago ovratnik kožubov. K 20.

Zdravje in krepkost
se pridobi z uporabo
Francoskega žganja
„DIANA“
oživi oslabiljene mišice, omladi kožo,
... ohladi glavo, disinficira usta ...

CENE:
1 mala steklenica
Kron 1.50
1 srednja stekl.
Kron 1.20
1 velika steklen.
Kron 2.40

Zamašek vsake :
steklenice

DIANA
nosi vžgano to le
znamko.

Prodaja se v
vseh trgovinah
na drobno.
Kjer bi se na
dobilo, naj se
obrne na

„Diana“ izdelava franc. žganja, družba z o. z.
na Dunaju I., Rockhgassee 6 j.

Specijal. gumij. predmetov
Elastične nogovice, kiti pasi, pri-
irigaterji, sponzorji, gum. rjuke,
ce i za vino, vodo, plin OVATA.
Prodaja in poprava šrevljav iz
gume ter gumijevih predmetov.

Higijenični predmeti
CENE ZMERNE. CENE ZMERNE
Federico Steindler, Acquedotto 14.

Avtorizovana dunajska šola.
ustanovljena
rezanja oblek, izdelovanja oblek in perila
ANA NOVAK - TRST
ulica San Lazzaro 16, III.

Giulio Reddersen
TRST, ulica Giuseppe Carducci šte. 23
TELEFON št. 112 113
urgično orodje, ortopedični aparat,
kerati, umetne roke in noge, orgije,
kiti pasi, elastični pasji in nogovice,
elektroterapijske priprave, aparat za
inhalacije.
SELAŠČICE potrebne za kirurške, zdrav-
stvene, potrebne iz gum. in na naravnih
blaga.

BOICO & Comp., Trst
Via Farneto šte. 42
Zaloga sira: Parmezan, Emen-
thalier iz Svica,
salam, špeh, mast, kokumari, pavlova, razna
jestvine v konzervi, sadnine v sadnih lrd. itd.

Podpisani si uoia naznaniti slav.
občinstvu, da je prevzel na svoje ime
Kopalnice „Oesterreicher“
v ulici Lazzaretto vec. 53
ahed t di iz zagate R. Eufemia šte. 1
nadaljevanje ulice 83 Martiri ter da bo
skotal pripraviti vse potrebne izbol šave
da ustreže slav. občinstvu Kopalnice
je odprto vsak dan ob 7. zj do 7.
pop. Cena enkratne kopeli v vaški, v
sladki vodi, gorke ali mrazli K — 90.
Abonma za pitavne in zdravila po zni-
žanih cenah. — Upajoč, da me bo sl.
občinstvo čim najbolje obkalo beležim
Udani P. Lantschner.

Nova prodajalna zlatarja - urarja
Alessandro Zamaro, Trst
Corso šte. 23

BOGATA IZBERA prstanov, uhanov z
demanti ali rilanti in brez istih.
Verižice, privaski, spustnice, zlato in sre-
brne ure, stanki ure itd.
Popravila, vkupeje in zamenjuje. Izvršuje
tudi vsakovrstna rezbarje.
Cene zmerne. Cene zme no.

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez
vsake bolečine
Dr. J. Čermák || V. Tuscher
zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik
TRST
ulica delle Caserme št. 13, II. n.

Veliko skladišče klobukov
dežnikov bele in pisane srajce, izlask. platna
žepnih robcev, moških nogovic itd. itd.
K. CVENKEL Trst, Corso 32
Cene zmerne. - Postrežba točna in vestna.
Narodna trgovina. Narodna trgovina

JADRANSKA BANKA v TRSTU
Filijalka v Opatiji Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopije). Filijalka v Opatiji

KUPIJE IN PRODAJA
VREDNOSTNE PAPIRJE
REKTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
PRIKORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d. i. t. d.)
VALUTE IN DEVIZE
PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGA
LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH

ESKOMPT MENIC IN INKASO. BORZNA NAROČILA
SAFE — DEPOSITS
PROMESE K VSEM ŽREBANJEM. —
ZAVAROVANJE SREČK.
MENJALNICA.

VLOGE NA KNJIŽICE.
TEKOCI IN ZIRO RACUN
VLOZENI DENAR OBREŠTUJE SE
OD DNE VLOGE DO DNE VZDIGA
STAVBNI KREDITI — KREDITI PROTI
DOKUMENTOM VKRANJA.

Uradne ure: 9.—12., 2.30—5.30. — Brzojavi: „JADRANSKA“ — Trst — Telefon: 1463 in 1793